

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1984. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1985. ÉVI PROGRAMJA

Budapest
1985

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK

1984. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1985. ÉVI PROGRAMJA

BUDAPEST
1985

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Szerkesztette: Gregorovicz Anikó

ISSN 0230-7545

TARTALOMJEGYZÉK

I. A Könyvtár szervezete és irányítása	6
II. Munkafolyamatok elemzése	10
Állománygyarapítás, kiadványcsere, állomány	10
Feldolgozás	14
Olvasószolgálat	16
Raktározás	17
Dokumentáció, információ, informatika	18
Hálózati és módszertani munka	23
Reprográfiai szolgáltatások	25
Tudományos munka	25
Kiadványtevékenység	30
Nemzetközi kapcsolatok	33
Akadémiai Levéltár	42
Könyvtár és propaganda	44
III. Adatok és táblázatok	46
1. Gazdálkodás	46
1.1 Költségvetés	46
1.2 Beruházás	48
1.3 Állóeszközök	48
1.4 Felújítás	48
2. Személyzeti adatok	49
2.1 Létszám	49
2.2 Végzettség, szakképzettség	49
2.3 Besorolás, bérezés	50
2.4 Kitüntetés, jutalmazás	50

3. Állomány, gyarapodás	51
3.1 Gyarapodás szakok szerint	51
3.2 Gyarapodás eredete	52
3.3 Gyarapodás módja	52
3.4 Nemzetközi kiadványcsere forgalom	53
3.5 Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása	53
3.6 Duplum és fölöspéldány kiajánlás	54
4. Feldolgozás	55
4.1 Könyvtári feltárás: cimleírás, osztályozás	55
4.2 Katalógusépítés	55
5. Olvasószolgálat	57
5.1 Könyvtár használói	57
5.2 Használók foglalkozás szerinti megoszlása	57
5.3 Szolgáltatási alkalmak	58
5.4 Állományhasználat	58
5.5 Könyvtárközi kölcsönzés	59
5.6 Köttetés	59
6. Dokumentáció, tájékoztatás, bibliográfia	60
6.1 Tudományszervezési dokumentáció	60
6.2 Tudományszervezési gyors-tájékoztatás	61
6.3 Akadémikus bibliográfia	61
6.4 MISZON	62
7. SCI Heti gépi szakirodalomfigyelés	63
7.1 Szolgáltatások előfizetési árai	63
7.2 Előfizetők száma és szolgáltatások típusainak megoszlása	64
7.3 Előfizetők főhatóság szerinti megoszlása	65
8. Hálózati és módszertani munka	66
8.1 Hálózati tagkönyvtárak megoszlása az állomány nagysága szerint	67
9. Reprográfiai szolgáltatások	70

10. Kiadványok bibliográfiája	71
11. Nemzetközi kapcsolatok	73
11.1 Külföldi kiküldetések, tanulmányutak	73
11.2 Külföldi kutatók és látogatók	73
12. Munkatársak tagsága és közreműködése testületek tevékenységében	78
13. Munkatársak publikációi	84
14. A Könyvtárról 1984-ben megjelent cikkek, kiadványismertetések	97
IV. A politikai és társadalmi szervek munkája	101
V. Áttekintés és értékelés az 1984. évi tevékenységről és az 1985. évi program	104
Rövidítések jegyzéke	107

I. A KÖNYVTÁR SZERVEZETE ÉS IRÁNYÍTÁSA

Az MTA Könyvtár szakmai tanácsadó szerve a Könyvtári Bizottság. A Könyvtári Bizottság tagjai a következők:

elnök: Ligeti Lajos akadémikus

titkár: Rejtő István, az irodalomtud. kandidátusa

tagok: Braun Tibor, a kémiai tud. doktora

Csapodi Csaba, az irodalomtud. doktora

Garas Klára akadémikus

Gáspár Rezső akadémikus

Király István akadémikus

Kulcsár Kálmán akadémikus

Major Máté akadémikus

Márta Ferenc akadémikus

Máthé Imre akadémikus

Rózsa György, a közgazdaságtud. kandidátusa

Sárdy Péter, a Művelődési Minisztérium osztályvezetőhelyettese

Szabolcsi Gertrud akadémikus

állandó meghívott: Apor Éva, az MTA Könyvtár párttitkára.

A Könyvtár szervezetenként igazgatóságokra, főosztályokra, osztályokra, osztályszervezetnek megfelelő szervezeti egységekre, ezeken belül pedig csoportokra, részlegekre, továbbá közvetlenül a főigazgató irányítása alá rendelt egységekre tagolódik.

Az MTA Könyvtár főigazgatója: Rózsa György, a közgazdaságtud. kandidátusa

Az MTA Könyvtár igazgatóhelyettesei: Rejtő István, az irodalomtud. kan-

didátusa

Braun Tibor, a kémiai tud. doktora, c.

egyetemi tanár

Közvetlenül a főigazgató irányítása alá rendelt vezetők az igazgatóhelyettesek, valamint a gazdasági igazgatóhelyettes, a Könyvtár titkársága, beleértve a személyzeti megbizottat, továbbá az alábbi szervezeti egységek:

Hálózati és Módszertani Szolgálat

mb. vezetője: Mokány Katalin

Nemzetközi Csereszolgalat

vezetője: Domsa Károlyné

Szerzeményezési Osztály

vezetője: Fekete Géza

Folyóirattár

vezetője: Büky Béláné

Tudományos Titkárság, MISZON csoport

vezetője: Gregorovicz Anikó

Gyorsmásoló Szolgálat

vezetője: Tarcsai Mihályné

A Könyvtári Igazgatóság Rejtő István igazgatóhelyettes felügyelete alatt áll, szervezeti egységei:

Feldolgozó Osztály

vezetője: Durzsa Sándor

Cimfelvételi Csoport

vezetője: Bodnár Györgyné

Osztályozási Csoport

vezetője: Darabos Pál

Olvasószolgálati Főosztály

vezetője: Vitályos László

Központi Olvasószolgálati Osztály

vezetője: Pétervári Lászlóné

Törökbálinti Raktár

mb. vezetője: Bacskó Antal

Könyvkötészeti Csoport

vezetője: Tódor Katalin

Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztály

vezetője: Fekete Gézáné

Általános Tájékoztatási Csoport

vezetője: Fekete Gézáné

Kutatás-Fejlesztés Folyóirat Csoport

vezetője: Balázs Péterné

Kiadványszerkesztés

vezetője: Suhai Pálné

Sokszorosító Csoport

vezetője: Szondi Károly

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra, az irodalomtud. kandidátusa

Kézirattár

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra, az irodalomtud. kandidátusa

Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Ritoók Zsigmondné

Keleti Gyűjtemény

vezetője: Apor Éva

Akadémiai Levéltár

vezetője: Körmeny Adrienne (tartós szabadságon)

mb. vezetője: Wojtilla Gyula, a nyelvtud. kandidátusa

Reprográfiai Osztály

vezetője: Tőkés László

Mikrofilmtár és Fotolaboratórium

vezetője: Tőkés László

A Természettudományi Információs Igazgatóság Braun Tibor igazgatóhelyettes irányításával működik, szervezeti egységei:

Informatikai Főosztály

vezetője: Bujdosó Ernő, a fizikai tud. kandidátusa

Profilszervezői és Felhasználói Csoport

vezetője: Klein Ágnes

Számítástechnikai és Rendszerszervezési Osztály

mb. vezetője: Békefi József

Tudományelemzési Osztály

vezetője: Schubert András

Publikációs Adatbank Csoport

vezetője: Schubert András

Gazdasági Osztály

vezetője: Orbán Lászlóné gazdasági igazgatóhelyettes

Pénzügyi és Számviteli Csoport

vezetője: Orbán Lászlóné

Üzemeltetési Csoport

vezetője: Pankotai László

II. MUNKAFOLYAMATOK ELEMZÉSE

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE, ÁLLOMÁNY

Allománygyarapítás

Az MTA Könyvtár funkciórendszerében elsődleges a gyűjteményi funkció. Az állománygyarapításban az 1983. évi - minden dokumentumtípusban tapasztalható mennyiségi növekedés - az 1984. évre már nem jellemző. A gyarapodás csupán a könyvbeszerzésben haladta meg az 1983. évi szintet, folyóirat és mikrofilm tekintetében az 1982. évi növekedési arányt sem érte el. A visszaesést a korlátozott pénzügyi keretek (folyóirat, kézirat) és az anyaghiány (mikrofilm) okozták. A könyvbeszerzés fellendülése a rendkívüli valutakiutalásoknak és nem utolsósorban az MTA Soros Foundation-nak köszönhető. Az állomány összesen 38.327 tétellel növekedett, azaz 15.480 kötet könyvvel, 5.685 kötet (azaz 24.613 db) periodikával, 16.803 egység kézzirattal és régi könyvvel, valamint 359 mű mikrofilmjével gyarapodott (L. 3. sz. táblázat).

Az előző évben létrejött Beszerzési Koordinációs Bizottságot 1984-ben Kenéz Ernő elhunytával érzékeny veszteség érte. A Bizottság tagjai szaknácscadóként működtek közre kisebb volumenű beszerzéssegyeztetési kérdésekben. A szerzeményezési munka néhány területén más osztályok munkatársai is részt vettek. 1984-ben komolyabb korlátozó intézkedésre nem volt szükség, mert az év rendelési munkáját nem terhelte központi valutakorlátozás. Annál inkább jelentkezett viszont a korábbi nagy összegű rendelések utóhatása - a "forintinség". Az emelkedő nyugati könyvárak és a rendelkezésre álló, lényegében változatlan forintösszeg következtében az intézmény legfőbb gondja a korábbi nagyszámú, átmenő rendelései kifizetése volt.

A gyarapodás beszerzés módja szerinti megoszlásban a vétel - 52,5 % - könyveknél 28,5 %, folyóiratoknál 17,1 %, kéziratoknál 87,5 %; a csere - 26,2 % - könyveknél 40,7 %, folyóiratoknál 71,2 %; kötelempéldány - 10,4 % - könyveknél 22,0 %, folyóiratoknál 10,3 %; ajándék - 8,2 %. A könyvek 25,9 %-a hazai, 74,1 %-a külföldi eredetű, ebből 38,2 % szocialista

országokból való. (L.3.2.sz. és 3.3.sz. táblázat).

Vétel útján 4.417 kötet könyv került állományba, 1.486-tal több mint 1983-ban. A többlet egyebek között az 1983 második felében adódott devizás pótrendelések realizálódásából való. Az MTA Soros Foundation-hoz továbbított rendelések csak 1985-ben fognak beérkezni. A vételes könyvek 9 023.747 Ft-ot tettek ki. A feladott rendelések száma 4.939 volt, összesen kb. 4,412.113 Ft értékben (3.572 db a Könyvértnek 3,912.113 Ft értékben, 367 db az MTA Soros Foundation-nak 9.592 dollár (kb. 500 ezer Ft) értékben. Eből a Könyvért 5,552.921 Ft értékben leszállított, az MTA Soros Foundation-ból a tárgyév végéig nem érkezett be könyv. Nemcsak a könyvek beérkezése volt folyamatos, hanem a rendelések feladása is, mindaddig, amíg ezt a költségvetési keret lehetővé tette.

A vételből származó folyóiratok száma 977, némileg kevesebb mint 1983-ban. 1984-ben 116 új periodika került állományba; a régi szakokból 8, ebből vételként 22 folyóiratcím. A vételes anyag csökkenése (8 %) az előző évi csökkentések természetes folyamánya.

A nemzetközi kiadványcsere fokozottan jelentős a Könyvtár állománygyarapításában. A cserekapcsolatok változásában éreztette hatását a megkezdett kardexrevízió. 35 kapcsolat megszűnt, 15 új létesült. 1984-ben 120 újonnan felvett folyóirat ill. sorozat került állományba. A Könyvtár partnerei számára 46 akadémiai folyóirat küldését indította be, szemben a 80 törléssel. Az MTAK jelenleg 81 állam 1.558 intézményével áll cserekapcsolatban (L. 3.5 sz. táblázat).

A cseréből állományba vett 6.301 kötet könyv a könyvgyarapodás 40,8 %-át teszi, s örömdetes, hogy a nyugati relációból származó könyvek száma növekedett, a tavalyihoz képest 532 kötettel. Részletezve L.3.4.sz. táblázat.

A nemzetközi csere meghatározó a folyóiratállomány gyarapítása szempontjából. Jelentős eredmény, hogy az áremelkedések ellenére sem kellett tovább csökkenteni a devizáért beszerezhető kurrens külföldi periodikák számát, sőt új, a Könyvtár profiljához tartozó folyóiratcsere is beindult; a 116 új címből 77 jön cseréből. Egyébként 1984-ben 4.047 kötet periodika került állományba a csere útján történő szerzeményezésből, azaz az állományba vett összes periodika 71 %-a.

A nemzetközi kiadványcsere teljes forgalmát, a kiküldött és beérkezett kiadványok adatait dokumentumtipusonként a 3.4. sz. táblázat tartalmazza. Megemlíthető, hogy a könyvtári kiadványokból 375, az ECSSID Bulletin 850 példánya szolgálta a nemzetközi kiadványcsere céljait.

Az előző évihez hasonlóan az un. megváltott folyóiratokból befolyt összeg - 72.000 Ft - nagyjából fedezte a PKHI-nál előfizetett nem akadémiai folyóiratok árát (77.000 Ft).

A könyvtár állományának belföldi gyarapodását a kötelezpéldány szolgáltatása biztosította. 1984-ben 3.414 kötet könyv került ilyen úton állományba. Az ajándékból származó könyvbeszerzés 1984-ben (971) jóval a tavalyi szint alatt maradt.

A könyv- és folyóirat gyarapodás szakok szerinti megoszlását a 3.1.sz. táblázat tünteti föl; sem könyv, sem periodika terén nincs jelentős eltérés az előző évihez viszonyítva.

A szerzeményezési munkával egyidejűleg folyt a fölöspéldányok és duplumok kiajánlása (8 listán): 1.606 mű kiajánlása sikeres volt (343 akadémiai, 1.263 pedig más intézménybe jutott). Megmaradt 792 mű, 1191 mű még nem került felosztásra. A Folyóirattár 1984-ben 2 duplumlistát készített összesen 558 tétellel, az első listából az anyag 46 %-a talált gazdára, a 2. lista kiajánlása 1985-ben valósul meg. Az 1984-ben beindult akció keretében, melynek során az OSZK-Könyvértékesítő Vállalat antikváriuma értékesítésre átvett korábban vásárolt, vagy egyéb forrásból idekerült anyagot: 51 db folyóiratot, 755 db könyvet, a tartalékanyagból pedig 1.992 db folyóiratot és 2.958 db egyéb művet. Lehetőség van további értékesítésre a régi akadémiai tartalékanyagból.

Az alapállomány könyv- és folyóirat szerzeményezési tevékenységéhez kapcsolódik az egyes különgyűjtemények állományfejlesztési munkája.

A Kézirattár szerzeményezési munkájával kapcsolatos számszerű adatokat a 3.sz. táblázat tartalmazza. Hátrányosan hatott az 1984. évi beszerzésre, hogy a tavalyi évhez viszonyítva a költségvetésből kisebb összeg állt rendelkezésre vásárlásra, s ezzel magyarázható az új szerzemények számának csökkenése (1983: 18.985, 1984: 16.803 egység). A kiemelkedő kézirátvásárlások közül megemlíthetők Batsányi János részben ismeretlen költeményei,

Fábry Zoltán és Bóka László levelei, Vámbéri Ármin feljegyzései, Szabó Lőrinc kéziratai, Kosztolányi Dezső művei stb., az ajándékok közül pedig Szondi Lipót Mose c. könyvének kézirata, Révész Géza hagyatéka, Fülepp Lajos dokumentumok, Ország László Ludwigh Sámuelre vonatkozó gyűjtése, Zsigmondi Boris hagyatéka stb. A régi könyvek tekintetében kiemelkedő beszerzés volt a Biblia cum postillis Nicolai de Lyra Pars I. Velence, 1481 ősnymtatvány, valamint az örökségként a könyvtárba került 17 db. régi könyv Pethe László hagyatékából, közöttük 3 régi magyar, 13 db. 18.sz.-i és egy 19.sz. eleji értékes, művészi kötésű mű.

A Keleti Gyűjtemény az év során 1.600 kötet könyvvel, 8 új folyóirat-cimvel és 3 kézirattal gyarapodott. A könyvbeszerzés idején is átlagon felüli volt, amiben közrejátszik a gondos cseretevékenység, a devizás lehetőségek, az MTA Soros Foundation kihasználása, az orientalisztikai könyvkiállításból való vásárlás és a Japán Foundation immár rendszeressé váló japanisztikai könyvajándéka.

A Mikrofilmtárban összesen 359 mű került állományba, ebből 309 saját előállítású. A visszaesést a külföldi és részben belföldi anyagok hiánya, akadozó ellátása okozta. A Könyvtár állományából a Széchenyi gyűjtemény és a Kosztolányi hagyatéka egy része került mikrofilmezésre. E mellett más értékes művek is mikrofilmezésre kerültek pl. az Egyetemi Könyvtár 92 kódex (diszített lapjairól tónusos felvételek is készültek). A Petőfi Irodalmi Múzeumból irodalmi levelezések, a szlovákiai Matica Slovenská /Turócszentmárton/ kézirattárából 39 irodalmi értékű kézirat stb. A saját előállítású mikrofilmek 76.945 felvételt tettek ki. Vásárlás útján kézirat-mikrofilmek érkeztek Londonból, Münchenből, Bécsből és Schwerinből, itt említhető meg az új akadémikus portrék folyamatos készítése.

1984-ben a Folyóirattár és a Nemzetközi Csereszolgálat összefogásával elkezdődött a teljes kardex-revizió. Az év folyamán a cserés kardexnek 50 %-át vizsgálták felül, a szükséges reklamálások, törlések megtételével. Befejezés 1985-re várható, azután már folyamatos revízióval lehet a csereszolgálatok hatékonyságát fokozni.

Állományvédelem, kötészet

A Könyvtár állományvédelme biztonsági és technikai úton valósítható meg. A biztonság garantálására 1984-ben fokozott erőfeszítések történtek pl. a Keleti Gyűjteményben kialakított kéziratmegőrző páncélkamra. A technikai megoldások fontos eszköze a mikrofilmezés (L. Állománygyarapodás c. fejezet), de említést érdemel a restaurálás és a kötészeti munka is. 1984-ben - külső szakemberek bevonásával - 3 keleti kézirat, 21 régi könyv és 42 db levél (87 folió) restaurálása, 8 fm bőrkötésű régi könyv tisztítása történt meg.

A kötészet munkáját 1984-ben a többszörös költözés, szükségelhelyezés és a létszámihiány korlátozta. Ésszerű munkaátcsoportosítással azonban eredményei így is jók, mert amikor a gépek használata nem volt lehetséges, más, kézi munkát végeztek. Így került sor olyan kéziratári anyagok bekötésére, amelyek igényességük miatt az éves munkába nem fértek volna be. A számszerű adatokat tartalmazó táblázat (L.5.6.sz. táblázat) tanuskodik a fentiekéről.

Állomány

A Könyvtár összállománya az 1984. december 31 -i állapotnak megfelelően:

921.113	kötet könyv
256.089	kötet periodika
514.080	kézirat és régi könyv
<u>20.356</u>	<u>mikforilm</u>
1,711.638	egység

FELDOLGOZÁS

1984 folyamán 11.399 kötet modern könyv, 1.600 keleti könyv feldolgozása, címleírása és szakozása, folyóiratból 124 új címfelvétel és 116 szakozás készült el, ugyanezen tételek katalóguscéduláinak sokszorosításával és beosztásával.

A folyóiratok retrospektív feldolgozása nagyjából a tavalyi szinten

folytatódott, 1989 hozzairás készült el. A KFKK-nek 3.290 db bejelentés történt a Folyóirattár, kb. 500 pedig a Keleti Gyűjtemény részéről. Folytatódott a bejelentések ISSN számokkal történő kiegészítése.

A kéziratos anyag közül befejeződött a Honti János, Simonyi Henri, Erdélyi József és Megyeri Sári hagyaték feldolgozása. Folytatódott a Veres Péter hagyaték katalogizálása. Megkezdődött Kornis Gyula, Siklós László és Trencsényi Waldapfel Imre hagyatékának feldolgozása. Rekatalogizálásra került Négyesy László, Károlyi Árpád, Bodor Aladár, Fabriczius Sámuel, Stettner György, Székely Bertalan és Heller Ágost hagyatéka a nyomtatott katalógus előkészületeként. Régi könyvek vonatkozásában - folytatódott az un. Gergely-könyvtár feldolgozása, megkezdődött a KEO-ból származó könyvek válogatása, naplózása, katalogizálása.

A Keleti Gyűjtemény 1.600-as tétele feldolgozásában 500 kötet külső munkában készült, a nagyarányú gyarapodás feldolgozással csak ezuton követhető. A katalógusépités folyamatos volt, a KFKK-nek mintegy 500 tétel bejelentés történt.

A mikrofilmeknek az állománybavétellel egyidejüleg megtörtént a feldolgozása.

1984-ben elkészült az új cimleirási ill. betürendes katalógus besorolási adatait rögzítő házi szabályzat végleges változata, ami eligazító segédeszközként szolgál a cimleiróknak és katalógusszerkesztőknek. Az ezzel kapcsolatos munka azt a felismerést eredményezte, hogy a régi cimleirási gyakorlat valóban elavult, s az új szabvány bevezetése reális szakmai követelmény.

A technikai munkálatok közül megemlíthető, hogy megoldódott a betürendes katalógus anyagának teljes átrakása: jelenleg az anyag 1.239 fiókban helyezkedik el úgy, hogy a beosztás 4-5 év növekedésére ad elhelyezési lehetőséget.

A javítási munkálatok mind a betürendes, mind pedig a sorozati katalógusban folytatódtak, részint ujrasszorosítással, részint kézzel. A használók által reklamált elhalványult katalóguscédulák - ezévbén 162 tétel - ujrairva kerültek a helyükre. A sorozati katalógusban is számos ki-

egészítésre került sor.

A Könyvtár feldolgozó és katalógusépítő munkájának a részletezése a 4.1.sz. és 4.2. sz. táblázaton található.

OLVASÓSZOLGÁLAT

Olvasó- és állományforgalom

1984-ben nagy terjedelmű állományrész - döntően új könyvek - az Arany J.u.-i épület - a majdani új könyvtár - alatti raktáraiból a beindult rekonstrukció miatt kikerült részben a törökbálinti, részben (és zömében) az ujbpesti rakparti raktárba. Ez a költözés átmenetileg hátrányosan érinti az olvasókat, s többletmunkát jelent a kiszolgálásban is. A rekonstrukció után a könyvek - a 100 ezres jelzetűeken kívül - visszakerülnek az új könyvtár raktáraiba. Az olvasók így a leadott kérésekre - amennyiben nem a szék-ház raktáraiban található a dokumentum - a könyvet, folyóiratot a következő munkanapon kapják meg. Az állomány költözése alatt a kiszolgálás a Központi Olvasószolgálatnál részlegesen korlátozott volt, a Keleti Gyűjtemény pedig a pánccélkamra kialakítása miatt tartott több héten át zárva.

Mindez magyarázatot ad az olvasóforgalom 1984-ben tapasztalható csökkenésére. A beiratkozott olvasók száma 3.437, ezen kívül a könyv- és folyóirattermek napi olvasójeggyel látogatók száma mintegy 1.500 volt. Ezen adatok magukba foglalják a Központi Olvasószolgálat és az egyes külön-gyűjtemények adatait is. A használók tudományos fokozata ill. foglalkozás szerinti százalékos megoszlását az 5.2.sz. táblázat mutatja. Ezzel kapcsolatos megfigyelés - a belső statisztikai adatokból tűnik ki, hogy a Folyóirattárban és a Kézirattárban a legnépesebb olvasóréteg a nem főfoglalkozású kutatók (orvos, mérnök, könyvtáros stb.), a folyóiratolvasók 42,7 %-a ebből a táborból kerül ki, ugyanakkor jóval alacsonyabb arányban szerepelnek itt az egyetemi tanár ill. tudományos fokozattal rendelkezők kategóriája - mindezen adatok a Kp. Olvasószolgálat adataihoz viszonyítva.

A szolgáltatási alkalmak az 1984. évi adatok tükrében mind a helyben-olvasás, mind a kölcsönzés tekintetében a Kézirattár kivételével a már is-

mertetett okok miatt csökkentek. Számszerű kimutatást L. az 5.3.sz. táblázatban.

Az állományhasználati adatokból (L.5.4.sz. táblázat) érthetően ugyanaz a tendencia érvényesül mint a szolgáltatási alkalmak során, vagyis a kéziratári használat növekedése mellett a többi állományrész-használat jelentős csökkenése. (Az összesített adatok szinttartásról tanuskodnak, de ezt csak a kéziratári megnövekedett forgalom "huzza fel".) Csökkent a xeroxoztatott cikkek száma is (az előző évihez viszonyítva 28 %-kal).

Szolgáltatások

A Könyvtár alapvető szolgáltatásainak - a helybenolvasásnak és a kölcsönzésnek az adatairól az állományhasználattal kapcsolatban már történt említés. A feltüntetett adatok a saját állományból szolgáltatott dokumentumokra vonatkoznak. Ezen túl jelentős szolgáltatást nyújt a Könyvtár az olvasóknak a könyvtárközi kölcsönzéssel. A könyvtárközi kölcsönzés ismét növekedést mutat, főképpen külföldi viszonylatban (L.5.5.sz. táblázat). A folyóiratcikkek xeroxoztatása visszaesett (L. előző fejezet).

A kölcsönzők egy része a liberális kölcsönzési szabályokat sem tartja be, így a reklamálás folyamatos feladat volt 1984-ben is; 40 olvasó kölcsönzési jogát kellett felfüggeszteni. Az olvasók tájékoztatását szolgálja az Új Külföldi Gyarapodások Jegyzéke, melynek három száma jelent meg és került az olvasók kezébe, a Figyelő karton szolgálat pedig kéthavonta 784 témát figyel 159 kutató számára.

A költözködés következtében mintegy 1.000 kötet olvasótermi segédkönyv kapott helyet a raktár elején, a régi szakok katalógusa pedig felkerült az Olvasószolgálat fölötti galériára.

RAKTÁROZÁS

A törökbálinti raktár 1983. évi betelepítése után az 1984. év legfontosabb raktárrendezési munkája az Arany J.u.l.sz. alatti raktárak kitelepítése volt. Ezt megelőzte az Újpesti rakparti raktárak alkalmassá tétele

5.000 fm kurrens könyvanyag befogadására. Itt évek során sok duplum, akadémiai tartalék, ifjúsági irodalom stb. halmozódott föl, amit az OSZK-Könyvért antikvárium kiválogatva átvett. Megoldandó kérdés, hogy a visszamaradt és feldolgozatlan anyag hová kerüljön a végső felszámolásig. Ugy tűnik, jelenleg a Róbert Károly krt-i raktár lesz a végállomás.

Az új könyvállomány kitelepítése során Törökbálintra került 1.438 fm, Ujpesti rkp.-ra 3.800 fm könyvanyag ill. mintegy 350 fm kurrens folyóirat (ideiglenesen).

A Keleti Gyűjteményben is többszörös állományköltözés történt: 100 fm duplum Törökbálintra, 400 fm folyóirat a III. emeleti raktárba, a kéziratgyűjtemény pedig az új pánccélkamrába.

Az Olvasószolgálat kezelésében lévő könyvek majd háromnegyed része külső raktárban van; a Székházban csak az 1967 óta feldolgozott könyvek maradtak. Az idei költözések után a törökbálinti raktárban könyvek és folyóiratok számára 3.544 fm, levéltári anyag számára 3.184 fm, akadémiai tartaléknak 1.304 fm, az ujbpesti rkp.-i raktárban pedig 1.234 fm² üres polc áll rendelkezésre. Az ujbpesti rkp.-i raktár fogja befogadni a legújabb gyarapodás által kiszoruló állományrészt az új Könyvtár felépüléséig.

Az átköltöztetett állományban a raktárosok jelzetrevizíót tartottak, az eredmény értékelése 1985-ben történik meg. A törökbálinti raktárban akadémiai tartalékanyag leltározás folyt. A Folyóirattár Székházban maradt állományában kb 700 fm anyag átrakására volt szükség helybővítés céljából. Együttal 3.800 fm anyag régóta esedékes porszívózása történt meg. A Kézirat-tár is revíziót tartott a pinceraktárban elhelyezett kéziratokban.

A fent vázolt kényszerű költöztetések következtében a kiszolgálás nehézkesebb, az olvasók később jutnak a kért dokumentumokhoz és az anyag állagának sem használ a többszörös szállítás.

DOKUMENTÁCIÓ, INFORMÁCIÓ, INFORMATIKA

A Könyvtár gyűjteményi funkciójához kapcsolódik a tudományos információs funkciója, a tájékoztató forráson és feltáráson alapuló szolgáltatás.

A saját gyűjtemény, a dokumentációs tevékenység és a korszerű információ-csere bővülő lehetőségei biztosítják a megfelelő információellátást.

Szakirodalmi informatikai tevékenység

A folyamatos szakirodalomfigyelési igények (SDI) kielégítésére a természet-, műszaki-, orvostudományi és agrártudományi területeken a Természettudományi Információs Igazgatóság 1984-ben folytatta a Science Citation Index heti mágnesszalagjainak számítógépes feldolgozásával kialakított szolgáltatásait (7.1. táblázat). Ez az egyetlen off-line információs rendszer az országban, amely heti periodicitással, az eredeti cikk megjelenése után kb. 8 hét vagy annál rövidebb idővel szállítja a felhasználók íróasztalára a világ minden részén kiadott kb. 3.200 legjelentősebb folyóiratból a szakirodalmi információt.

Az 1984. év során 38 új ASCA keresőprofil készült és 148 profil került módosításra, illetve felújításra. A korábbi években az Informatikai Főosztály által készített, az ASCATOPICS profilokhoz hasonlóan megrendelhető standardizált profilok száma így 300-ra növekedett.

A tavalyi évhez képest jelentősen (21 %-kal) nőttek a gépi idézettség-figyelési igények. Kisebb mértékű növekedés (5 %) jelentkezett az ASCA, azaz az egyéni igények alapján kialakított témafigyelések terén (7.2. táblázat).

Az előfizetők száma 1984-ben további 5 %-kal növekedett. Az előfizetők főhatóság szerinti megoszlásában kisebb átrendeződés jött létre (7.3. táblázat). Nőtt az Egészségügyi Minisztérium (6,3 %), a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (36,0 %), a Művelődési Minisztérium (12,5 %) intézményeihez tartozó megrendelők száma.

A heti gépi szakirodalomfigyelési szolgáltatásokért 1984-ben 5,730.745 Ft folyt be, ami 13,3 %-kal haladta meg az 1983. évi bevételt.

Az MTA rendes és levelező tagjainak az MTA Főtitkára által felajánlott térítésmentes gépi szakirodalomfigyelési szolgáltatást 49 fő vette igénybe 420.000,- Ft értékben.

A KKA-ból támogatott, pályázatot nyert kutatási témákhoz 44 fő vett igénybe gépi szakirodalmi szolgáltatást 272.100,- Ft értékben.

A gépi szolgáltatások mellett a retrospektív szakirodalmi keresési és idézetszámlálási igények kielégítésére az SCI és SSCI nyomtatott köteteinek használata is számottevővé vált. Az Informatikai Olvasótermet 1984-ben 378 fő látogatta.

Tudományos szervezési dokumentáció, gyors tájékoztatás

A tudományos szervezési dokumentációs munka keretében megjelent a Kutatás-Fejlesztés 24. évfolyamának 1, 2, 3-4, 5, 6. száma 800 példányban 37,1 iv terjedelemben. A szemlék, referátumok, figyelők felölelik a hazai és külföldi tudománypolitika, kutatáspolitiká, kutatás-szervezés kérdéseit, az egyes országok, országcsoportok tudománypolitikájának eseményeit, s a témához tartozó nemzetközi konferenciák anyagait.

A dokumentációs munka során a tudományos kutatás tervezése, szervezése, igazgatása témakörében összegyűlt nemzetközi bibliográfiai cimanyag azon túl, hogy a folyóirat megfelelő rovatának az anyagát képezi, alapjául szolgál a témában való gyors tájékoztatási szolgáltatásnak. A szolgáltatás keretében személyre szóló témafigyelést biztosított a Könyvtár, témánként 800.- Ft-os előfizetési díj mellett, illetve egy igen szűk kör részére térítés mentesen. A tömör ismertetéssel ellátott cimanyag havonta került postázásra. 1984 folyamán a témafigyelő szolgáltatást 43 megrendelő vette igénybe. A megrendelt témák száma 167, a kiküldött annotált bibliográfiai címek száma 11.917 tétel volt.

Hagyományos tájékoztatás

A terjedelmesebb választ igénylő kérdésekkel kapcsolatos tájékoztatást ellátta a Könyvtár, gyűjtőkörének megfelelő tudományágakban irodalomkutatást, bibliográfiai összeállításokat készített az érdeklődők részére.

A tájékoztatások során igen keresett forrás volt az MTA tagjai munkás-

ságának bibliográfiája. Mintegy 210 akadémiai tag munkásságát kísérte figyelemmel a Könyvtár a magyar nemzeti bibliográfiák, valamint a magyar folyóirat- és könyvanyag átnézése alapján. A cimanyag az év folyamán 2.612 bibliográfiai tétellel gyarapodott.

TIM, MISZON, ECSSID

A társadalomtudományi információellátás korszerűsítésére törekszik a Könyvtár hazai és nemzetközi keretek között kifejtett munkájával. A Könyvtár képviselői az idén is aktív szerepet vállaltak a TIM (Társadalomtudományi Információs Munkabizottság) működésében. Az eddigi hagyományokkal összhangban a TIM továbbra is a magyarországi társadalomtudományi tájékoztatás viszonyainak feltárására és az információs munkálatok gépesítésének fejlesztésére összpontosította erőfeszítéseit. A régebben rendelkezésre bocsátott 2,5 millió forintos együttműködési és gépesítés-fejlesztési támogatást a TPB 1984-ben további 1,5 millió forinttal egészítette ki, amelyből 1984-ben 600.000 forintot lehetett felhasználni. A Könyvtár javaslatot tett a fenti összeg szétszétására, amelyet a TIM tagok egyhanguan el is fogadtak. Ugyancsak a Könyvtár gyűjti a támogatások felhasználásáról beszámoló jelentéseket is.

A fentiekén kívül az Akadémiai Könyvtár tájékoztatta a TIM intézményeket az 1984. évi IV. athéni ECSSID konferenciáról, valamint az 1985. évi magyar-francia bibliológiai kollokvium előkészületeiről is. A Tudományos és Műszaki Tájékoztató 11. számában Rózsa György és Sebestyén György átfogó tanulmány keretében ismertették a TIM működésének hazai és nemzetközi összefüggéseit és perspektíváit.

Az MTA Könyvtára mint a MISZON magyarországi kijelölt nemzeti szerve a MISZON 1984. évi munkaterve alapján végezte feladatait a társadalomtudományi információs együttműködés programjában - közös kiadványok készítésében, a devizás folyóiratállomány nemzetközi szintű koordinálásában, az automatizált információs rendszer továbbfejlesztésében és az 1986-1990 távlati terv kialakításában.

A kiadványtevékenység eredményeként 1984-ben 6 közös témakötet, 3 bib-

liográfiai kötet jelent meg (L.6.4. táblázat). A MISZON referátumkötetekben 8 szemlecikket és 16 referátumot, a SZUTA INION RZS sorozatai számára pedig 71 referátumot küldött ki a magyar KNSZ. A MISZON bibliográfiák részére 418, a SZUTA INION bibliográfiai sorozatai számára 293 annotált tétel ment ki.

A MISZON és az INION kiadványokat az MTA Könyvtára terjeszti negyedévenként, ennek során mintegy 100 hazai intézmény, köztük akadémiai és más intézetek, könyvtárak, tanszékek, bizottságok, szervezetek, szerkesztőségek és egyéni érdeklődők jutnak a kötetekhez.

Az - egyébként TIM támogatást is élvező - MISZON AIR kiépítése folyamatos, 1984-ben beindult - kísérleti céllal - a rendszeresen kapott mágnesszalagokról történő SDI szolgáltatás mintegy 20 intézmény részére közgazdaságtudomány, szociológia, filozófia, tudományos szocializmus területről. Részletesebben L. 33-34. old.

Az 1985. évi MISZON Tanács 10. ülése és a hozzá kapcsolódó 3. tudományos konferencia előkészületei már 1984-ben elkezdődtek. A külföldi információs együttműködési programok között kiemelkedő az intézmény részvétele az Európai Társadalomtudományi Információs Együttműködés (ECSSID) sokféle tevékenységében. A tevékenységről rövid összefoglaló található a 35. oldalon.

HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

A Hálózati és Módszertani Szolgálat (HMSZ) - objektív nehézségek áthidalásával (vezetőváltás, munkaerőhiány - teljesítette rutinfeladatait.

A HMSZ-hez tartozó könyvtárak szervezetében kisebb változás történt: összevonták a Természettudományi Kutatólaboratóriumok Kristályfizikai Kutatólaboratóriumát és a Természettudományi Kutatólaboratóriumok Szervetlen Kémiai Kutatólaboratóriumát. Az egyesített kutatólaboratóriumok új neve: MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumai. Ezzel a fuzionálással az akadémiai hálózatba tartozó könyvtárak száma 50-re csökkent.

Az 50 kutatóintézeti könyvtár (2 intézetnek nincs könyvtára) közül 30 természettudományi, 20 pedig társadalomtudományi profilu. Évi gyarapodásuk 62.480, ill. 21.593, azaz összesen 84.073 könyvtári egység. Az állománygyarapításra fordított összeg 36,280.773 Ft, ill. 7,919.101 azaz összesen 44,199.874. Az intézeti könyvtárak állományára 1984. december 31 -én 1, 499.385 könyvtári egység volt. (L. a 8.sz. táblázatot).

A HMSZ minden adott esetben jelentette az OSZK Külföldi Könyvek Katalógusának, illetőleg az OSZK Külföldi Folyóiratok Központi Katalógusának az intézeti könyvtárak könyv, és folyóirat-gyarapodását. Az OSZK KFKK számára 108 preprint hasonlítását és javítását végezte el.

A Szolgálat alapvető feladatának tekintette az 1985. évi külföldi folyóirat- és könyvrendelések gondos megszervezését, majd zökkenőmentes lebonyolítását. Idejében továbbította ellenőrzés után - az intézeti könyvtárak 1985. évre szóló 2.672 tételű, 32,612.923 Ft értékű folyóirat-rendeléseit, valamint 3.908 tételből álló, 8,275.116 Ft értéket kitevő könyvrendeléseit. Megjegyzendő, hogy az utóbbi összegbe beletartozik az MTA-Soros Foundation nyújtotta könyvrendelések 573.720 Ft összege. (Az USA University Press megküldött katalógusaiból 373 könyvtári egységet rendeltek.)

A külföldi könyvek rendelésében célszerűnek bizonyult a negyedévenkénti rendelés bevezetése. Ez nagy tetszést váltott ki mind a kutatók, mind a könyvtárvezetők körében. A tárgyév folyamán összesen 6 alkalommal történt devizás könyvrendelés (a pótrendeléseket is beleértve).

A HMSZ új alapokra helyezte a hálózati központi könyvkatalógus és a desiderata folyóirat-katalógus építését.

A Szolgálat közreműködött tizenkét könyvtár főlőspéldány-jegyzékének az azonos- vagy rokon profilu intézeti könyvtárak közötti körözésben, majd ezt követően - a főigazgató jóváhagyásával - engedélyezte a selejtezési jegyzékekben foglaltak törlését. Annak érdekében, hogy a főlőspéldány-jegyzék a megfelelő intézet/ek/hez kerüljön, a HMSZ az intézeti könyvtárak gyűjtőköréről katalógust szerkesztett.

A Szolgálat továbbfejlesztette a hálózati statisztikai nyilvántartás rendjét.

A HMSZ tizenegy intézeti könyvtárat látogatott meg. Ezeknek a látogatásoknak a során több fontos probléma került megvitatásra és megoldásra. Többek között például, amikor a Nyelvtudományi Intézetben folyó tatarozás miatt veszélyeztetett helyzetbe került a könyvállomány egy része, a Hálózat segítségével sikerült ezeket a könyveket másutt, lényegesen jobb tárolási körülmények között elhelyezni. Az intézeti könyvtárak módszertani irányítását mind a könyvtárak látogatása, mind pedig az intézeti könyvtárvezetők látogatásai, tanácskérései tették közvetlenebbé.

A főigazgató jóváhagyásával a Szolgálat három új könyvtárvezető kinevezéséhez járult hozzá.

1984-ben három intézeti könyvtárat soroltak be a tudományos könyvtárak közé:

1. Atommagkutató Intézet Könyvtára, Debrecen
2. Műszaki Fizikai Kutatóintézet Könyvtára, Bp.
3. Zenetudományi Intézet Könyvtára, Bp.

A Szolgálat ismét megszervezte - az OMIKK-al közösen - a középfokú képesítést nyújtó 200 órás könyvtárkezelői tanfolyamot az 1984/85. tanévre. Az 1983/84. évi tanfolyamot 3 fő végezte el.

Szocialista Kulturáért kitüntetésben részesült dr. Bertalan Györgyné (MTA Könyvtára), Borsos Istvánné (Történettudományi Intézet Könyvtára), Darin Sándorné (Atommagkutató Intézet Könyvtára), Horváth Katalin (Műsza-

ki Fizikai Kutató Intézet Könyvtára).

REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Fototechnikai szolgáltatások

Az előző évekhez viszonyítva csökkenés következett be a mikrofilmfelvételeknél, 20 év óta először nem haladta meg a mikrofilmezés mennyisége a 100 ezer felvételt. E tény egyfelől a film-, másfelől kapacitáshiánnyal magyarázható. Növekedett viszont a mikrofilmmásolatok száma. A megrendelésre készített mikrofilmfelvételek mennyisége 18.000 volt. A számlázott tételeken kívül csereelszámolásra kerülő munka volt a párizsi CNRS részére a Kaufmann gyűjtemény illusztrációjáról készült és az amerikai Hill Monastic Manuscript Library számára elküldött 104 pozitív mikrofilm, amikért cserébe a Könyvtár Agfa mikrofilmező anyagot kapott. Az MTAK állományára vonatkozó mikrofilm- és fényképrendelést a Mikrofilmtár teljesítette. A hozott anyagról készítendő fényképezés egy részét kapacitáshiány miatt vissza kellett utasítani. A fototechnikai szolgáltatások részletes adatait L.9.sz. táblázatban.

Elektrosztatikus gyorsmásolás

1984. május 1-től a xerox csoport önálló csoportként Gyorsmásoló Szolgálat néven a főigazgató irányítása alatt működik. A rekonstrukciós munkálatok következtében átköltözött új, s egyben végleges helyére. Az 1984. évi teljesített megrendelések száma 9.013, a tavalyinál valamivel kevesebb. Összesen 1,081.550 db másolat készült, ebből 118.650 db a Könyvtár, 613.949 az MTA Hivatala részére. Folytatódott a Gulyás Pál Életrajzi Adattár számára a cédulák másolása (5.700 felvétel).

TUDOMÁNYOS MUNKA

Az MTAK funkciórendszerében jelentős helyet kap a tudományos tevékenység. A munkatársak részt vesznek országos kutatási programokban, társasintű kutatási feladatok megoldásában és egyéni érdeklődési területüknek megfelelő kutatásokban. Ehhez kapcsolódik a publikációs tevékenységük, különböző hazai és külföldi bizottságok munkájában való részvéte-

lük, szakmai konferenciákon és tanácskozásokon való közreműködésük, felsőoktatási intézményekben végzett oktatói munkájuk.

Kutatási programok

A Könyvtár bekapcsolódott az országos kutatásszervezés rendszerébe, a "Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása" c. kutatási főirányba. A kutatómunkán túl az MTAK biztosítja a főirány kiadványprogramjának nyomdai kivitelezését. Az 1984-ben megjelent kiadványokról L. részletesebben a Kiadványtevékenység c. fejezetben, 30-32. old. A Könyvtár e keretben Arany János és Mikszáth Kálmán összes művei kritikai kiadásának gondozását, továbbá egy Magyar Életrajzi Adattár ill. Gulyás Pál életrajzi adatgyűjteményének szerkesztésével és kiadásával kapcsolatos munkát végzi.

Mikszáth Kálmán Összes Műveinek kritikai kiadásával kapcsolatos textológiai munkák eredményeként az év folyamán megjelent a sorozat 78. kötet (Cikkek és karcolatok XXVIII.) Rejtő István és Suhai Pál gondozásában, továbbá Pétervári Lászlóné és Rejtő István befejezte a MKÖM 81. kötetének (Cikkek és karcolatok XXXI.) sajtó alá rendezését.

Folyamatban volt a 83. kötet feldolgozása, Rejtő Istvánnal közösen S. Fürth Éva gondozásában. Az év második felében megindult a MKÖM 38. kötetének nyomdai szedése és az évben az első korrektúra forduló lefutott. A lassu nyomdai átfutás miatt több elkészült, lektorált és kiadói szerkesztésen tuljutott kötet (MKÖM 79., 80., 81., 82.) vár nyomdába jutásra.

1984 folyamán tovább folytatódott Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái c. kéziratos anyag állagmegóvása és szerkesztése. Az állagmegóvás során a biográfiai anyag P-S betűig 2.362 oldal másolattal nőtt, így jelenleg 16.692 oldal másolat várja a további teendőket. Ebből az anyagból 266 szerzői iv szerkesztése történt meg.

A Könyvtárban folyó kutatások közül igen jelentős az MTA központi kutatási alapjából finanszírozott, a Könyvtár Természettudományi Információs Igazgatósága munkatársai által végzett tudományelemzési és tudománymetriai program.

A tudományelemzési, ill. tudományometriai kutatás és szolgáltatás 7 témacsoportba összpontosult. Ezek a következők:

a/ A hazai természettudományos alap kutatás mutatószámainak kidolgozása és folyamatos publikálása, ill. azok nemzetközi viszonyítása.

Az előző években kifejlesztett módszerek szerint folytatódott az SCI soronkövetkező éves kumulált mágnesszalagjainak feldolgozása. Az utolsó évek adatai alapján helyzetkép készült a magyar kutatásnak a publikációkban és idézetekben tükröződő helyzetéről.

b/ Az MTA természettudományi, műszaki, orvostudományi és agrártudományi kutatóhelyein folyó tudományos publikációs tevékenység elemzése és értékelése. Ezzel kapcsolatos mutatószámok kidolgozása és publikálása.

Megvalósult annak a lehetősége, hogy az MTA Központi Publikációs Adatbankjában tárolt publikációk idézettségi adatait az SCI mágnesszalagjairól számítógépes program gyűjtse össze. Ezáltal a kutatóhelyek publikációs tevékenységére jellemző mutatószámok számítógépes kiértékelése és elemzése is lehetővé vált.

c/ A hazai természettudományos alap kutatás minőségi jellemzésével kapcsolatos összehasonlító elemzések és értékelések.

A CHINOIN Gyógyszergyárral együttműködve kibővültek a korábbi, a gyár publikációs tevékenységének nemzetközi összehasonlítására vonatkozó vizsgálatok. Az elemzés tanulságait közös publikáció tette közzé.

d/ A tudományos kutatási tevékenység működési mechanizmusával kapcsolatos kvantitatív módszereket alkalmazó kutatás.

- Tanulmány készült a tudomány bírálati mechanizmusának mondhatni egyetlen, kívülről is látható és ezáltal mérhető elemének, a könyvbírálatoknak néhány jellemző sajátosságáról.

- A publikációs produktivitás gyakoriságeloszlására vonatkozó korábbi saját eredmények felhasználásával lehetővé vált a kutatói közönségek "publikációs potenciáljának" becslése.

e/ Az MTA kutatásirányítási elméletét és gyakorlatát szolgáló számítógépes

"MTA Központi Publikációs Adatbank" megtervezése, felépítése, karbantartása és üzemeltetése.

- Folytatódott az Adatbank kibővítése a kutatóhelyek 1982. évi publikációs adataival.
- Megvalósult a számítógépes kapcsolat lehetősége az Adatbank és az SCI mágnesszalagok adatai között.
- Az Adatbank az MTA SZTAKI IBM 3031 számítógépének minden felhasználója számára nyilvánossá vált. A felhasználók megkapták az Adatbank igénybevételéhez szükséges szoftvert és dokumentációt.

f/ Tudományometriai kutatás természettudományos szakterületek elemzésére.

- Az analitikai kémiai szakterület kutatási és publikációs tevékenységének vizsgálata során elkészült a monográfia, amely világviszonylatban is első ízben foglalja össze és rendszerezi a szakterület tudományometriai elemzésének minden külföldön és Magyarországon elért eredményét. A monográfiát az Egyesült Államok-beli CRC Press kiadó jelenteti meg, valószínűleg 1985-ben.

Tanulmány készült az analitikai kémiai műveletek automatizálására kidolgozott és az utóbbi évek során jelentős fejlődést felmutató FIA-módszerrel kapcsolatos kutatás terjedési epidemiológiájáról.

Egy másik vizsgálat az oszcillációs kémiai reakciókkal kapcsolatos kutatások tudományometriai elemzésével foglalkozott. Eredményei az Egyesült Államok-beli Wiley könyvkiadó által kiadott monográfia egyik fejezeteként kerülnek publikálásra. Az előbbi évek hagyományát követve, valamint a Magyarországon egyre intenzívebben megnyilvánuló érdeklődésnek eleget téve 1984-ben megjelent az "Informatika és Tudományelemzés" sorozat 4. kötete "A tudományos kutatás minősége" címmel.

- Részletes vizsgálat foglalkozott a klinikai orvostudományi kutatás nemzetközi összehasonlításával. Tudományometriai mutatószámok segítségével összehasonlításra került az összes e területen dolgozó kutató, valamint egy "elitréteg", az egyetemi professzorok publikációs tevékenysége. Jellegzetes összefüggés adódott a klinikai kutatásnak a publikációkban tükröződő színvonala és az országok egészségügyi színvonalát jellemző mutatószámok között.

g/ A "Scientometrics" című nemzetközi tudományos folyóirat létesítése és szerkesztése.

A folyóirat 1984-ben 6. évébe lépett. Az irányába mutatott külföldi szakmai érdeklődés, valamint forgalmazási adatai (kb. 700 előfizető a világ számos országából) azt látszanak igazolni, hogy a Scientometrics a tudományometriai szakirodalom egyik legismertebb publikációs fórumává vált. Ezt magas impakt faktora (1983-ban: 1,4) is alátámasztja.

Egyéni kutatások

Az előzőekben felsorakoztatott témákon kívül a Könyvtár támogatja az egyéni érdeklődésnek és intézeti célkitűzéseknek megfelelő szakirodalmi, tudománytörténeti és forrásfeltáró kutatásokat, amelyeknek témaköre kiterjed az irodalomtudomány, nyelvtudomány, ókortudomány, orientalisztika, történettudomány, könyv- és könyvtártörténet területére.

A jelzett kutatások részben tudományos fokozat vagy egyetemi doktori cím elnyerése érdekében folytak. Kandidátusi disszertációját befejezte Rozsondai Marianne a művészi kötéstáblák és ezek könyvtártörténeti vonatkozásokat tárgyaló témakörben. Tovább folytatta Apor Éva "A perzsa felvilágosodás kezdetei és Mahmud Mirza Qajar" c. kandidátusi disszertációját, Sebestény György a társadalomtudományi információs rendszerek nyelvi rendszereinek nemzetközi integrációja témájú kandidátusi disszertációját és Vargyas Péter asszirológiai tárgykörből készülő kandidátusi dolgozatát. Megkezdte Csáki Éva "A Volga-vidéki kipcak nyelvek története" c. kandidátusi dolgozatához az anyaggyűjtését.

Egyetemi doktori disszertációját elkészítette és benyújtotta Hay Dianna "Orvosértelmiség a XVIII. században" címmel és N.Abaffy Csilla "Tamási Áron Szűzmáriás királyfi (Stiliztikai tanulmány)" címmel. Egyetemi doktori disszertációját készíti Madary Kamill (a svéd irodalom 1890-1918 közötti magyarországi fogadtatása), Tózsér Ágnes (az MTA működése a nyelvtudomány területén 1831-1849-ig).

Tovább folytatódott az Ady filológia körében végzett munka, Vitályos László folyamatosan végezte az Ady-levelezés kritikai kiadásának munkáját

és irányította az Ady-bibliográfia folyamatos gyűjtését, F. Csanak Dóra folytatta a XVIII. századi művelődéstörténeti kutatásait, N. Abaffy Csilla megkezdte az Akadémiai Könyvtárban őrzött két magyar kódex szövegkiadásának előkészítését, Ritoók Zsigmondné irodalom és művelődéstörténeti kutatásokat folytatott a XV-XVI. századra vonatkozóan, Körmendy Kinga a középkori esztergomi könyv-, és könyvtári kultúra kapcsolatára vonatkozó anyagfeltárását tovább folytatta. Büky Béláné további vizsgálatokba kezdett a folyóirat szakirodalmi ellátottság kérdésében, Horváth László megkezdte Rezik János: Gymnasiologia ... c. munkája kéziratos példányainak összegyűjtését és feltárását, Markovits Pálné Batthyány Ervin válogatott levelezésének sajtó alá rendezésén dolgozott, Mokány Katalin folytatta Técső (Kárpát-Ukrajna) magyar szókincsének feldolgozását, Németh Éva O'Neill drámáinak magyarországi fogadtatására vonatkozó feltárásokat végzett. Wojtilla Gyula a hinduizmus kérdéskörével foglalkozó hosszabb tanulmányt és a Kőrösi Csoma évfordulóra egy kisebb monográfiát írt. Somlai György a tibetisztika témakörében több cikket írt. Tőkés László a mikrofilmezéssel kapcsolatos szabványok előkészítésében, és a külföldi mikrofilmek országos katalógusának előkészítő munkáiban vett részt. Itt említhető meg, hogy az OKT felkérésére Büky Béláné vezetésével tovább folytatódtak a szakirodalmi ellátottsági vizsgálatok. Elkészült a 1.273 tételes nyelvészeti folyóiratjegyzék, s ennek alapján jelentés készült az OKT számára a külföldi nyelvészeti folyóiratokkal való hazai ellátottság helyzetéről. Hasonló vizsgálat indult be a klasszika-filológia ellátottságának megállapítására.

Az MTA Könyvtára 1984-ben 26 munkatárs számára biztosított kutatónapot, ezen kívül a kandidátusi disszertációkat készítőik számára fizetési alko-
tós szabadságot.

A kutatási eredményeket a 13. számú mellékletben felsorolt publikációk, előadások, szakmai előterjesztések is összegzik.

KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG

A Könyvtár kiadói tevékenysége az 1984. év folyamán a saját, hagyományos könyvtári kiadványprogram megvalósításán túl kiterjedt a Kulturális és történelmi emlékeink feltárása és kiadása kutatási főirány keretében

megjelenő kiadványok megjelentetésére.

Összhangban az intézményben folyó tudományos munkával folytatódott a különböző sorozatok megfelelő köteteinek a megjelentetése.

Az MTA Könyvtár Közleményei sorozatnak a legújabb kötete Czuczor Gergely elítéltetésével és kufsteini raboskodásával kapcsolatos leveleknek és egyéb dokumentumoknak kétnyelvű (magyar és német) szövegkiadása. Az akadémiai kéziratos gyűjtemény a kufsteini rabokra vonatkozóan kiegészül a magyar és osztrák levéltárakban fellelhető további iratokkal. A kötet gondozása Sáfrán Györgyi és Náday Károly munkája.

Az MTA Könyvtár Kézirattárának Katalógusai sorozatban került kiadásra Fráter Jánosné összeállításában az Akadémiai Könyvtárra vonatkozó, 1831-től 1949-ig terjedő iratanyagának az állománykatalógusa, mely gazdag forrásul szolgálhat könyvtár- ill. tudománytörténeti kutatásoknak. Ugyancsak ebben a sorozatban jelent meg F. Csanak Dóra szerkesztésében Fülep Lajos kéziratos hagyatékának katalógusa.

Az Informatika és Tudományelemzés sorozat 4. köteteként jelent meg Braun Tibor és Bujdosó Ernő szerkesztésében "A tudományos kutatás minősége" c. mű, mely a kutatási teljesítmények értékelésére a hazai természettudományos kutatóintézetekben kidolgozott és bevezetett módszereket és az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat tárgyalja.

Sorozaton kívüli kiadványként látott napvilágot Rózsa György művészettörténésznek az Akadémia palotájáról megjelent kötet angol nyelvű változata, "The palace of the Hungarian Academy of Sciences" címmel.

A Kőrösi Csoma Társasággal közös kiadásban jelent meg a Kőrösi Csoma évforduló kapcsán "Emlékek Kőrösi Csoma Sándorról" c. dokumentumgyűjtemény.

A Könyvtár használóinak, illetve látogatóinak informálását szolgálta az a néhány, az év folyamán megjelent prospektus, mely a Könyvtár állományáról, szolgáltatásairól, információs forrásairól, az egyes különgyűjteményekről ad villámátjékoztatást.

Periódikus kiadványként megjelentek az MTA Könyvtár Külföldi Gyarapodási Jegyzékének számai, a Kutatás-Fejlesztés 2/24/. évfolyama, valamint az ECSSID Bulletin három száma.

A Kulturális és történelmi emlékeink feltárása és kiadása kutatási főirány kiadványprogramja keretében az év elejétől megindult folyamatosan a beérkező kéziratok (Pukáncszkyné Kádár Jolán: Magyar nyelvű színelőadások Pest-Budán; Bél Mátyás kéziratos hagyatéka; Kovács József: Tengerentuli haladó magy. irod. bibliográfiája; Égető Melinda: Szőlőhegyi szabályzatok; Bánkuti Imre: Az erdélyi Consilium leveleskönyve; Pócs Éva: Magyar ráolvasások; Staud Géza: A magyarországi jezsuita színjátékok 2. köt.) munkabevétele, majd az év második felétől megindult az anyag nyomdai előállítás. 1984-ben megjelent "Ecsedi Báthory István meditációi" c. kötet Erdei Klára és Keveházi Katalin gondozásában. Az MTA Könyvtárban található, eddig kiadatlan kéziratos anyag a Bocskay-kor történetéhez szolgáltat értékes adalékokat. Ugyancsak a főirány programja keretében került kiadásra "A magyarországi jezsuita iskolai színjátékok forrásai 1561-1773" c. mű első kötete, melyet Staud Géza rendezett sajtó alá. A kötet a hazai jezsuita kollégiumok színelőadásaira vonatkozó adatok teljes gyűjteményét adja, mely értékes forrásanyagot nyújt a kor irodalomtörténetének, művelődéstörténetének kutatói számára.

A Könyvtár megnövekedett kiadványtevékenysége során - az eredmények mellett - problémák is jelentkeztek. A nyomdai leírás vonatkozásában a megnövekedett kézirat leírása külső megbízások alapján készült el, de ezek az alkalmi munkavállalók a kiadványszintű nyomdai leírást nem minden esetben tudják nyújtani. A nyomdai leíró hiánya mellett problémaként említendő továbbá, hogy a kötészetben a két könyvkötő beállítása mellett szükség van egy második összehordógép beszerzésére, hogy ez az alapvető kötészeti munkaeszköz mindkét munkatárs számára külön-külön rendelkezésre álljon, hogy így a kötészetre váró anyag torlódása elkerülhető legyen.

1984-ben a Könyvtár kiadásában megjelent munkák összesen 325,9 ívet tesznek ki, melyből saját szerkesztésű és saját nyomású 200,7 ív, 96,2 ív saját szerkesztésű, de külső nyomda állította elő, továbbá 29 ívnél az *Analecta Linguistica* esetében a Könyvtár a szellemi kiadó szerepét töltötte be. A könyvtári kiadványtevékenység szellemi körébe tartozik a *Sci-entometrics* c. nemzetközi folyóirat szerkesztése is.

A nyomda összes oldalnyomásainak a száma 1,461.720. Ebből 186.900 nyomás az ügyviteli nyomtatványokat, a további 1,274.820 nyomás a kiadványo-

kat képviseli. A 1,274.820 nyomásból 667.200 oldalnyomás a főirány kiadványaira esik.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A Könyvtár mint az ország egyik legjelentősebb közgyűjteménye és meghatározott területeken információs központja, érdekeinek megfelelően kapcsolódik be a nemzetközi szakmai és kulturális életbe.

A nemzetközi kiadványcsere fokozottan jelentős szerepet játszik a Könyvtár életében és jelentős mértékben enyhíti a beszerzés devizális gondjait. Ezen túlmenően a cseretevékenység kulturpolitikai és tudománypolitikai funkciót is betölt, mert a magyar tudomány és kultúra eredményeit közvetíti a világba. 1984-ben 93 féle akadémiai és 50 féle egyéb folyóiratból 6.237 tételt, 4.421 kötet könyvet és számos könyvtári kiadványt küldött a Könyvtár cserepartnereinek.

A sokéves gyakorlatnak megfelelően kapcsolatai révén a Könyvtár igénybe veszi a nemzetközi kölcsönzés lehetőségeit, 1984-ben 322 alkalommal elégitette ki az olvasóit ezuton.

A könyvtárnak mint intézménynek és munkatársainak nemzetközi szervezetekben való közreműködése, nemzetközi konferenciákon, tanácskozásokon való részvétele és a tanulmányutak lehetővé teszik a szakmai kapcsolatok, az intézmények és szervezetek együttműködésének kiszélesítését.

Együttműködési programok

A nemzetközi együttműködés elsősorban az információ területén valósul meg, mégpedig részben intézményi szinten, részben pedig egyéni szakértői tevékenység révén.

A Nemzetközi Társadalomtudományi Információs Rendszer (MISZON) 1984. évi munkatervében foglalt feladatokat teljesítette. Előrehaladt a munka a MISZON Automatizált Információs Rendszere (AIR) fejlesztésében. A Könyvtár mint kijelölt nemzeti szerv a tartalmi visszakeresések és a majdani input megkönnyítésére kétnyelvű (magyar-orosz) deszkriptorjegyzékek számítógépes előállítását kezdte meg. A közgazdaságtudományi lexika adatrögzí-

tése megtörtént, a filozófia, szociológia lexikajegyzék gépi rendezése folyamatban van, készül a tudománytan, tudományos szocializmus lexikajegyzék magyar változata. A magyar KNSZ az INION-tól rendszeresen kapott mágnesszalagokról 20 intézmény részére szervezett SDI szolgáltatást közgazdaságtudomány, filozófia, szociológia és tudományos szocializmus területéről. Ugyanezen tudományszakokból retrospektív eseti igények kielégítésére is sor került az INION adatbázisából. Az INION automatizálási szakemberei budapesti tartózkodása alatt normál telefonvonallal online kapcsolatot létesítve valósult meg keresés az INION adatbázisából, a Villamosenergiaipari Kutatóintézet (VEIKI) számítógépes berendezései segítségével. A rendszeres információszolgáltatás feltételeit és lehetőségeit mérlegelve, a magyar KNSZ arra az álláspontra jutott, hogy a jövőben felhagy a mágnesszalagos információszolgáltatással és fokozatosan kiépíti a VEIKI gépi bázisán és Moszkvával meglévő bérelt vonala révén az online rendszerű információszolgáltatást, egyelőre kísérleti jelleggel.

A MISZON kiadványtevékenységéről részletes tájékoztatás található a 62. oldalon. A hagyományos keretek közötti együttműködés programjában munkálatok folytak az 1982-ben kiadott MISZON tagországok devizás folyóiratjegyzékéhez készülő pótfüzet szerkesztésében, valamint a jegyzék szakrendszerinti változata és ennek automatizált formában adatbázisba való bevitelének előkészítésében.

Az MTAK mint a MISZON magyar KNSZ-e 1984-ben is aktívan kivette a részét a MISZON szervezeti életében és rendezvényein. Biró Julia és Stiegrád Gábor (OMIKK) részt vettek a MISZON AIR Állandó Munkacsoportjának tanácskozásán (Bratislava), amelynek fő feladata az 1986-1990. évekre szóló MISZON AIR terv egyeztetése volt. Biró Julia részt vett az INION-ban tartott konzultációs, online problematikájával és gyakorlatával foglalkozó 2-hetes képzésben. Gregorovicz Anikó képviselte a magyar KNSZ-t Drezdában a MISZON tagországok devizás folyóiratjegyzék szerkesztői értekezletén.

A MISZON Tanács IX. ülésére 1984-ben Varsóban került sor, az elmúlt év eredményeinek értékelésén, a MISZON AIR fejlesztés kérdéseinek megvitatásán túl a Tanács megvitatta az 1986-1990. évi MISZON munkatervét. Itt jelentették be, hogy a Kubai Tudományos Akadémia csatlakozott a MISZON-hoz. Az MTAK mint magyar KNSZ elvállalta a MISZON Tanács 10. ülésének és 3. tudományos

konferenciájának budapesti megrendezését, ennek előkészítése már 1984-ben elkezdődött.

A Könyvtár továbbra is résztvesz az Európai Társadalomtudományi Információs Együttműködés, az ECSSID munkájában. A Norvég Társadalomtudományi Tanács közreműködésével az ECSSID WG2 1984 februárjában ülést tartott Bergenben, amelyen részt vett Rózsa György is. Az ülésen megtárgyalták a folyamatban lévő társadalomtudományi kutatások nyilvántartásának aktuális problémáit, különös tekintettel a "Békekutatás", valamint a "Nők változó szerepe a társadalomban" c. kötetek kiadására. Májusban ülésezett Prágában az ECSSID Nemzetközi Szervező Bizottsága, amely belső szervezeti kérdéseken kívül az őszi IV. ECSSID konferencia előkészítésével foglalkozott. Eerre októberben került sor Athénben Rózsa György és Sebestyén György részvételével. Rózsa György előadást tartott "Kutatás és társadalomtudományi információs és dokumentációs szolgáltatások: irányzatok és jellemzők". Az előadás társszerzője J. Zahradil, a prágai Akadémiai Könyvtár igazgatója volt. Rózsa György és Sebestyén György tanulmánya a magyarországi társadalomtudományi információs és dokumentációról megjelent a konferencia alkalmából kiadott National Reports-ban. Az MTAK szerkesztésében és kiadásában megjelenő ECSSID Bulletin 1.100 példányban jut el a külföldi és hazai érdeklődőkhöz.

A CNRS-szel való együttműködés keretében folytatódott az Index of Jewish Art 4. kötetének kiadásra történő előkészítése. A CNRS, az Izraeli Akadémia és az MTAK szerződést kötött e mű közös megjelentetésére. A CNRS-szel, pontosabban a CNRS Dokumentációs Központjával (CDST) vált szorosabb a kapcsolat idén J. Michel igazgató látogatásával: az emlékeztetőben rögzített érdeklődés egyfelől a Pascal M adatbázis kísérleti használatra, francia részről a tudományometriai kutatások, a publikációs adatbank esetleg magyar input felé irányul.

A közös kiadások is a célszerű együttműködés jó példái: a Keleti Gyűjtemény anyagai nem első ízben adnak erre lehetőséget. Nyomdában van Simon Róbert Goldziher-kötete, amely a leideni Brill Kiadó és az MTAK közös kiadványa lesz. A Majmuni-kiadás angol nyelvű változata a Helikon és a frankfurti Strassburger Kiadó közös vállalkozása.

A Könyvtár szervezésében 1984-ben is kiküldésre került a Comité Internationale pour l' Information et la Documentation Sciences Sociales (CIDSS) 4 szériában megjelenő bibliográfiai sorozatához a magyar szakirodalmi cianyag.

Folytatódott a philadelphiai ISI és az MTAK közötti együttműködés: a Science Citation Index adatbázis rendszeresen küldött mágnesszalagjainak gépi feldolgozása és az ennek alapján történő szolgáltatás.

A Nemzetközi Dokumentációs Szövetség 42. kongresszusára, melynek témája az információ felhasználása a változó világban 1984 szeptemberében Hágában került sor. Rózsa György (távollétében) előadása az interdiszciplináris információk a Magyar Tudományos Akadémián történő felhasználásáról szólt. A FID titkára, Keenan Stella magyarországi tartózkodása során felkereste az MTAK-ot és tárgyalt a Szövetség és az MTAK együttműködésének fejlesztéséről.

A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer (NIMIR) munkájához az MTAK a Magyar Tanács Titkárságának készített különböző témájú szakvéleményezésekkel járul hozzá. A Központtal (NIMIK) a Természettudományi Információs Igazgatóság kötött együttműködési megállapodás keretében a SCI mágnesszalagok felhasználásáról folyik tapasztalatcsere.

1984-ben új kapcsolatfelvételt is sor került: ebben az évben alakult meg Párizsban R. Estivals professzor vezetésével a Nemzetközi Bibliológiai Társaság (AIB), amelynek feladata az írásos kommunikáció kutatása: az írás születésétől a befogadásáig tartó folyamat részleteinek vizsgálata. Önálló folyóirata a Schéma et Schématisation, ebben már közölték Rózsa Gy. írását. Az együttműködés fokát mi sem bizonyítja jobban, hogy 1985-ben Budapesten sor kerül francia-magyar bilaterális kollokviumra "Az új technológia hatása az írásra" címmel. Az előkészületek már az 1984-es év folyamán elkezdődtek.

A Könyvtár folyamatosan részt vesz a szocialista országok akadémiai közötti többoldalú társadalomtudományi együttműködési programban szereplő feladatok információellátásában. Ez többnyire a MISZON révén valósul meg.

Konferencián való részvétel, tanulmányutak

MTA kiküldetéssel és egyéni meghívással a Könyvtár munkatársai ezévből is különböző konferenciákon, tanácskozásokon, tanulmányutakon vettek részt, közülük néhány az együttműködési programokról szóló fejezetben szerepel.

Rózsa György az UNESCO/UNDP szakértőjeként járt Vietnamban (Hanoi, Ho Si Minh város, 3 hét) az UNDP technikai segélyprogram helyszíni tartalmi megvizsgálása, az Országos Tudományos és Műszaki Információs Rendszer értékelése, az UNDP és a vietnami kormány között megkötendő szerződés véleményezése végett. Ezen túl konzultációs előadásokat is tartott. Elő- és utókonzultációk céljából Párizsban az UNESCO-nál járt. A szakértői javaslatról francia nyelvű dokumentumot készített az UNESCO/UNDP részére.

Egyidejűleg Vietnamban tartózkodott (2 hét) Sebestyén György akit a Vietnami Társadalomtudományi Bizottság hívott meg, hogy a Vietnami Társadalomtudományi Információs Intézet munkatársai részére konzultációs előadásokat, szemináriumokat tartson a társadalomtudományi információ alapkérdéseiről, módszereiről, automatizálásáról és az MPAK tevékenységéről. Utja során megvizsgálta a két intézmény közötti együttműködés lehetőségeit is.

Braun Tibor a Nemzetközi Atomenergiaügynökség meghívására részt vett a Shizuoka Egyetemen (Hamamatsu, Japán) szervezett Research Coordination Meeting on Chemical Aspects of Nuclear Methods of Analysis c. konferencián. Más alkalommal előadást tartott Grazban, az ENSZ szervezésében rendezett tudományometriai témájú konferencián.

Rózsa György tagja volt a Szófiában megtartott szocialista országok tudományos akadémiái alelnöki ülésén résztvevő magyar delegációnak. Az ECSSID tevékenységgel kapcsolatos kiutazásokról az Együttműködési programok c. fejezetben esett szó, ide kívánkozik még Rózsa György megbeszélése a Bécsi Központ vezetőivel, amelynek tárgya az ECSSID-del kapcsolatos kiadványügyek voltak.

Rózsa György a francia Sociétés de Bibliologie et de Schématisation (Bibliológiai és Rendszertani Társaság) meghívására részt vett a társaság

kollokviumán, ahol döntés született a Nemzetközi Bibliológiai Társaság létrehozásáról. Az MTAK csatlakozott e szervezethez és vállalta az 1985. évi francia-magyar kollokvium budapesti megszervezését.

Rejtő István és Darvas Tiborné tanulmányi utat tettek Rigában a Lett TA Könyvtára új épületének funkcionális és építészeti helyszini tanulmányozására. Tapasztalatszerzés céljából megtekintették Leningrádban a SZUTA Könyvtár új épületrészét is. Rejtő István saját költségén a Grazi Egyetemi Könyvtárban tájékozódott a raktározási lehetőségekről és az automatizált katalógusrendszeréről.

Schubert András és Glänzel Wolfgang ezévben is részt vettek a BTA Tudományos Információs Központ rendezésében Várnában megtartott Matematikai nyelvészet és tudománymetria c. konferencián.

Ritoók Zsigmondné reneszánsz kutatásokat folytatott csehszlovákiai levéltárakban (Bártfa, Kassa, Eperjes), ugyancsak Csehszlovákiában - a turócszentmártoni Matica slovenská kéziratárában vett mikrofilmre 139 irodalomtudományi kutatásokhoz szükséges kéziratot Tőkés László, Láng Klára és Kolthay Tiborné. Ecsedy Lajosné a Lengyel TA-án és a Nemzeti Könyvtárban tanulmányozta a mikrofilmzés technikai bázisát és az országos állományvédelmi mikrofilmzés lehetőségeit. Csáki Éva akadémiai egyezményes keretben két hetet töltött Mongóliában, a MOTA Nyelvészeti Intézete vendégeként, Gőz Zoltán pedig a Japán Alapítvány ösztöndijasaként mintegy két hónapot töltött Tokyóban, a japán nyelvoktatók részére rendezett továbbképzésen. Wojtilla Gyula NDK utja keretében a berlini Humboldt Egyetem indológusaival konzultált szanszkrit filológiai kutatásaival kapcsolatban, majd a hallei Luther Egyetemen előadást tartott indiai kutatási eredményeiről és kutatómunkát is folytatott. Vargyas Péter Leningrádban töltött aspiranturájával kapcsolatban egy hónapot, másik alkalommal pedig ugyanott részt vett és előadást tartott a XXXI. nemzetközi assziológiai konferencián. Biró Julia részt vett az NMIK szervezésében Moszkvában rendezett Adatbázisok a számítógép-hálózatokban c. konferencián.

Az év folyamán részben akadémiai finanszírozással, részlegesen akadémiai pénzügyi támogatással, részben pedig egyéni külföldi meghívással 18 fő 31 alkalommal 311 napot töltött külföldön (L.11.sz. táblázat).

Külföldi látogatók

A Könyvtárnak 1984-ben 119 külföldi látogatója volt, a teljes névsort a 11.2.sz. táblázat közli, a jelentés csak kiragadva néhányra tér ki. A Könyvtár külön meghívott vendége volt Jacques Michel, a francia CNRS Dokumentációs Központjának (CDST) igazgatója, aki mintegy 60 fős hallgatóságnak vetítéssel illusztrált előadást tartott Tudományos és műszaki tájékoztatás Franciaországban és a Pascal rendszer címmel. A vendég és az MTAK vezetői tárgyaltak az intézményes együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről: a Pascal M adatbázis (kísérleti) online használata magyar részről, illetve a tudásmetriai kutatások, publikációs adatbank, esetleges magyar input francia felhasználása. A vendég tájékozódott a magyarországi tudományos információügyben akadémiai intézetekben (SZTAKI, KKKI, SZBK), valamint az OMIKK-ban. Ugyancsak Franciaországból érkezett Robert Estivals professzor, a Nemzetközi Bibliológiai Társaság (AIB) alapítója, elnöke. Látogatásának fő célja az 1985-ben Budapesten megrendezendő francia-magyar bilaterális bibliológiai kollokvium előkészítése volt. A kollokvium témája: az új technológiák hatása az írásra. R. Estivals könyvtári tárgyalásain kívül megbeszélést folytatott a Népművelési Intézetben, a KMK-ban és a Könyvtáros szerkesztőségében.

A moszkvai Társadalomtudományi Információs Intézetből (SZUTA INION) 1984-ben öt vendég látogatott a Könyvtárba. M.Tovmoszjan főmunkatárs az agráripari integráció gazdasági kérdéseivel foglalkozó MISZON témakötet magyar részét szerkesztette, I.N.Kravcsenko, a történettudományi osztály vezetője a fasizmus feletti győzelem 40. évfordulójával kapcsolatos kötet előkészítő munkáit végezte, L.K.Skarenkov, a szocialista országok osztályának vezetője tanulmányozta a magyarországi társadalmi-gazdasági fejlődés kérdéseit intézetekben, gyárban, kisvállalkozóknál. A MISZON AIR a magyar KNSZ-ben folyó fejlesztési munkák, különösen az online kapcsolat kiépítése és gyakorlati felhasználása elősegítésére fogadta a Könyvtár az INION főmunkatársait, Sz.V.Bazarnovát és V. Guszevet. Bazarnova főképpen az INION adatbázisából történő online lekérdezés módszereivel, gyakorlatával ismertette meg a MISZON magyar KNSZ munkatársait, Guszev pedig a hardware lehetőségeket tanulmányozta.

Ugyancsak a MISZON együttműködés kiszélesítését célozta V. Jiráková, a CSTA KK-TIK AIR osztály vezetőjének látogatása, aki itt-tartózkodása alatt megismerkedett az MTAK informatikai tevékenységével is. J. Burgetová, az előbbi intézmény Módszertani osztályának vezetője az MTAK hálózati koordináló funkciójának megismerésén túl, a kutatások nyilvántartásáról és a Széchenyi Könyvtárban folyó könyvtárgépesítési tervekről tájékozódott. J. Zahradil, a CSTA KK-TIK igazgatója budapesti tartózkodása alatt az MTAK főigazgatójával közösen készített előadást az ECSSID athéni konferenciájára.

Az NDK-ból érkezett vendégek közül C. Heinze, az NDK TA Társadalomtudományi Információs és Dokumentációs Tudományos Módszertani Központ igazgatója és B. Reblin tanácsadó az információval és dokumentációval kapcsolatos módszertani munkák tervezése, koordinálása, a társadalomtudományi információ fejlesztési koncepciójának kialakítása, a modern információs és kommunikációs technológiák alkalmazása iránt érdeklődtek.

A szovjet vendégek közül kiemelésre érdemes B. Sz. Jelepov, a SZUTA Szi-bériai Tagozata Könyvtára igazgatójának egyhetes ismerkedése az MTAK-val és a magyar könyvtárüggyel, valamint V. Filov, a SZUTA Könyvtára (Leningrád) igazgatójának budapesti tartózkodása során tett ismerkedő látogatása a Könyvtárban.

H. J. Czerwon, az NDK TA Tudományos Információs Központja tudományos munkatársának programjában a SCI számítógépes adatbázis felhasználásának tanulmányozása, az MTAK-ban folyó tudományometriai kutatásokkal való megismerkedés, esetleges együttműködés megteremtése szerepelt. Hasonló céllal kereste föl a Könyvtárat többek között Nobuo Suzuki, japán professzor (Tohoku Egyetem), Shigeki Senoo, a Japan Society for the Promotion of Science osztályvezetője, N. E. Kalenov, a SZUTA Természettudományi Könyvtára osztályvezetője, M. J. Moravcsik prof. az Oregoni Egyetem tanszékvezetője.

Néhány hónapos magyarországi könyvtárügyi tanulmányi útja keretében többször fölkereste a Könyvtárat P. Filotás, a Carletoni Egyetemi Könyvtár (Kanada) osztályvezetője, aki általános tájékoztatáson túl részletes felvilágosítást kapott néhány osztály munkájáról. Yoshitaka Ikuhava a japán National Diet Library könyvtárosa az MTAK nemzetközi cseretevékenységével és a szerzeményezés módjaival kapcsolatos kérdéseire kapott választ. O. Momčilović, a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia Könyvtárának osz-

tályvezetője itt-tartózkodása alatt a Szerb Akadémia jubileumára megjelenő kötethez gyűjtött anyagot a két intézmény tudósai közötti együttműködés tárgyköréből.

Visszatérő vendége a Könyvtárnak G.Rajna-Sed művészettörténész, aki a CNRS-MTAK-Izraeli TA közös kiadásában megjelenő Index of Jewish Art 4. kötetén dolgozott. A Keleti Gyűjtemény idén is számos orientalistát fogadott, tulnyomórészt a Kaufmann-Gyűjtemény kutatóit pl. S.Hutterer (Hollandia), E.M.Cohen (USA), Y.Zirkind (USA), A.Hoffmann (Izrael).

Több magasrangú külföldi akadémiai küldöttség látogatott 1984-ben a Könyvtárba, hogy megismerje tevékenységét és tájékozódjon az együttműködési lehetőségekről. Ilyen volt a Vietnami Tudományos és Műszaki Állami Bizottság Hoang Dinh Phu alelnök vezette delegáció, a Kinai Társadalomtudományi Akadémia Mej-Ji főtitkár vezette küldöttség, az Egyiptomi TA nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó vezetői - Faruk I.Hussein és Isis A.Attallah

Hasznosak voltak a nemzeti és nemzetközi szervezetek képviselőivel folytatott megbeszélések, közöttük megemlítendő P.Feldheim, UNESCO bécsi társadalomtudományi központjának elnöke, Stella Keenan, a FID hágai főtitkára, A.G.Kallenberg és G.B.Kosse, a Holland Pedagógiai Kutatási Alapítvány osztályvezetői, Ch.Villain-Grandossi a Bécsi Központ tudományos titkára. A kiadók közül ide kívánczodik pl. V.E.Aperjan, a moszkvai Nauka kiadó főszerkesztője, C.J.Veer angliai kiadó neve.

A Könyvtár különböző gyűjteményei, közöttük kiváltképpen a Kézirattár sok külföldi kutatót vonzott, az említetteken kívül pl. V.Tervonen finn kutató, aki a finn-magyar kulturális kapcsolatokat tanulmányozta, G.Öffenberg (Ausztria) Bolyai-kutató, W.Fenner (NSZK) nyelvész, R.Khucsisvili, aki a Levéltárban kutatott magyar-gruz kapcsolatok után.

Az MTAK szép számmal fogadta más intézmény vendégeit is pl. R.Riement, az NDK Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárának igazgatóját.

A Könyvtár 1984-ben külföldi könyvtárosok csoportlátogatását is fogadta: itt járt a Svéd Könyvtárosok Egyesületének 30 tagu küldöttsége, a mainzi J. Gutenberg Egyetem könyvtártudományi tanszéke hallgatóiból és oktatóiból álló 25 fős csoportja, a pozsonyi Szlovák Tudományos Akadémia

Könyvtára munkatársainak 25 tagu csoportja, valamint két ízben a new-yorki Jewish Museum népes delegációja.

Külföldi tagságok

Az MTA Könyvtára változatlanul tagja az International Federation for Documentation /FID/ és az International Association of Orientalist Librarians /IAOL/ nem-kormányközi nemzetközi szervezeteknek. 1984-ben csatlakozott az Association Internationale de la Bibliologie-hoz (Nemzetközi Bibliológiai Társaság). A munkatársak egyénileg tagjai különböző tudományos társaságoknak, szervezeteknek, szerkesztőként vagy szerkesztőbizottsági tagként működnek közre nemzetközi kiadványügyi fórumok tevékenységében. A munkatársak részvételét e szervezetekben és testületekben a 12.sz. melléklet foglalja össze.

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár 1984. évi munkájában a legjelentősebb tényezők az anyaggyarapítás, feldolgozás és az utijelentések nyilvántartása voltak. A Levéltár ellátta a gyűjtemény irattár jellegéből származó feladatokat, és tovább folytatta a fényképgyűjtemény valamint a hangarchivum fejlesztését illetve rendezését.

Az évi gyarapodás megoszlás a következő: 65,40 ifm iratanyag (ezzel együtt az év végén az összes iratanyag mennyisége 1298,62 ifm-re nőtt), a hanganyag 6925 perc volt (az év végén az összes hanganyag 77 792 perc), a fényképanyag nem gyarapodott.

A Levéltár anyagába került iratanyagok közül a legjelentősebb tételek a következők: Pál Lénárd főtitkár iratai, Láng István főtitkárhelyettes iratai, Tudományos Minősítő Bizottság iratai, Állatorvostudományi Kutató Intézet iratai, a Századok szerkesztőségi iratai, Geofizikai Kutatólaboratórium iratai.

A Levéltár szakmai felügyeletével tovább folytatódott az akadémiai intézetek iratanyagának szakszerű rendezése, selejtezése, és a levéltár-

érett anyag átvételre való előkészítése. 1984-ben összesen 26 intézet, kutatócsoport illetve az Akadémia által támogatott tudományos társaság meglátogatására került sor. A meglátogatott intézményeknél kitöltésre került az új, részletes szervnyilvántartó lap. A Levéltár munkatársai ellenőrizték a különböző intézményektől beérkezett selejtezési jegyzőkönyveket az Akadémiai Kiadó és Nyomda, a Kisérleti Orvostudományi Kutatóintézet, a Központi Fizikai Kutatóintézet és a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet esetében.

Külön feladatot jelentett az iratkezelési szabályzat revíziója. A Levéltár véleményezte az MTA készülő szabályzatát, továbbá megbeszélések folytak az Akadémiai Kiadó és Nyomda valamint a Központi Kémiai Kutatóintézet iratkezelési szabályzatának módosításáról.

Az 1984-es év egyik kiemelt feladata volt a levéltári kutatási szabályzat tervének elkészítése, amely a kutatásra jogosultak körének meghatározását és a kutatások engedélyezésének mechanizmusát lesz hivatott szabályozni. A Levéltár a tervezetet elkészítette és felterjesztette az MTAK Igazgatóságának azzal a kéréssel, hogy azt jóváhagyás céljából továbbítsa az MTA főtitkárának.

A feldolgozás többrétű volt. Elkészült Erdey-Grúz Tibor MTA elnök 1972-1973. évi iratanyagának darabszintű feldolgozása, folytatódott a kandidátusi és doktori disszertációkról irt opponensi vélemények szerzői katalógusának építése, elkészült a fényképanyag 420 tételének katalógus-cédulája. Előrendezés folyt az Állatorvostudományi Kutatóintézet, a Geokémiai Kutatólaboratórium és a Századok anyagában, megtörtént 5000 fénykép előrendezése, selejtezése, lepecsételése.

Folytatódott a társadalomtudományi kiküldetésekről szóló utijelentések feldolgozása, és a periódikus összesítők készítése. Az 1984-ben feldolgozott utijelentések száma: 967.

A Levéltár ellátta a ránháruló kutatási és informatikai feladatokat. Az év folyamán 176 alkalommal nyújtott szóbeli vagy írásos tájékoztatást.

A Levéltár elvégezte a működéssel kapcsolatos teendőket, gondoskodott a szükséges javítások elvégzéséről. A Gazdasági Osztály kérésére ideiglenesen átadta az RP-2 pinceraktárat, és gondoskodott az itt lévő iratanya-

goknak az RP-1 raktárban, illetve Törökbálinton való elhelyezéséről.

A Levéltár megbízott vezetője és egy munkatárs részt vettek a levéltár-igazgatók szeptember 25-26 -án Tengelicen megtartott értekezletén.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Levéltári Szekciója által Veszprémben március 13 -án rendezett szakmai értekezleten a Levéltár képviseltette magát.

A Levéltár egy munkatársa részt vett a Fővárosi Levéltár számítógépes feldolgozást bemutató rendezvényén.

A Levéltár ápolta a szocialista országok akadémiai levéltáraival hosszú évek óta meglévő kapcsolatait. A Csehszlovák Akadémia levéltárának felkérésére a Levéltár egyik munkatársa németnyelvű tanulmányt készített az MTA Levéltár gyűjtőkori tevékenységéről, a Levéltár megbízott vezetője angolnyelvű köszöntőt írt Václav Vanecek akadémikus, a Csehszlovák Akadémiai Levéltár igazgatója 80. születésnapja tiszteletére. Mindkét írás a nevezett levéltár ünnepi kiadványában 1985-ben jelenik meg.

KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA

A Könyvtár gyűjteményeiben őrzött értékes dokumentumok sokszor vonzzák a bel- és külföldi kiadókat és kiállítókat. A kéziratári anyagokon kívül 1984-ben a Keleti Gyűjtemény állományának felhasználásával megjelent a Majmuni-kiadás angol változata Helikon és a frankfurti Strassburger kiadó közös kiadásában, a leideni Brill és az MTAK közös kiadványaként nyomdában van Simon Róbert Goldziher kötete, folytatódik a Kaufmann-gyűjtemény illusztrációit feldolgozó Index of Jewish Art 4. kötetének CNRS-szel történő közös kiadása.

Az 1984. évi Kőrösi Csoma Sándor bicentenáriumi rendezvényekbe az MTA is bekapcsolódott. Egyfelől Kőrösi Csoma anyagokat bocsátott rendelkezésre az Akadémia aulájában rendezett kiállításra, az Iparművészeti Múzeumban és a Kőbányai Sörgyárban rendezett kiállításokhoz, másfelől Somlai György közreműködött számos vetélkedő előkészítésében, lebonyolításában, a Kőrösi Csoma szimpózium szervezésében, és előadások tartásában. A könyvtári Kőrösi Csoma anyag szerepel egy emlékfilmén is.

A Szépművészeti Múzeumban rendezett jubileumi Luther kiállításon a Kézirattár számos kötetét láthatta a nyilvánosság.

Rózsa György művészettörténész MTA palotája c. MTAK kiadvány angol nyelvű változata készült el ezévbén, ezzel is hozzájárulva a palota értékeinek, ezen belül a Könyvtár külföldi népszerűsítéséhez.

A Természettudományi Információs Igazgatóság tevékenységének megismérését szolgálta a különböző tudományos rendezvényeken történő tájékoztató anyagok bemutatása az Igazgatóság tevékenységéről, szolgáltatásairól: Budapesten az MTA Mikroelem Kutatócsoport ülésén, Szombathelyen a 27. Magyar Szinképelemző Vándorgyűlésen, Veszprémben a Symposium on the Structure of Liquids and Solutions c. szimpóziumon.

A Könyvtár szolgáltatásairól, információs forrásairól, katalógusairól, a Kézirattárról, Keleti Gyűjteményről jelentek meg ismertetések, utóbbi és az általános tájékoztatás angol nyelven is.

Az év folyamán több publikációs fórum foglalkozott a Könyvtár tevékenységével, gyűjteményeivel, szolgáltatásaival, ismertetések jelentek meg a Könyvtár kiadásában megjelenő kiadványokról. Ezeket a cikketek, hivatkozásokat, bibliográfiákat a 14. melléklet foglalja össze.

Az MTAK legújabb könyv- és periodika szerzeményeiről tájékoztatják az olvasókat az olvasóterem előterében lévő tárlókban elhelyezett művek, itt láthatók a saját kiadványsorozatok legújabb kötetei is.

Az intézmény iránti érdeklődők látogatásait a beindult építkezés és a különben is szűkös helyviszonyok miatt a Könyvtár kénytelen volt a minimumra visszaszorítani.

III. ADATOK ÉS TÁBLÁZATOK1. GAZDÁLKODÁS1.1 Költségvetés

1983. évben megváltozott a rovat és tételrend, így a bázisadatok a tárgy-
 évvel csak 1-2 rovatcsoportban hasonlíthatók. A félreértések kiküszöbölé-
 sére érdekében a bázisban csak a bér és az összes kiadás szerepel.

		ezer forintban			
Rovat	Megnevezés	1983.évi tényleges felhaszná- lás	1984. évi eredeti e l ő i r á n y - z a t	1984.évi módosított tényl. felhasz- nálás	1984.évi tényl. felhasz- nálás
11	Béralap	10.633	11.908	11.880	11.681
12	Személyi kiadások	1.594	776	2.834	1.902
13	Készlet beszerzés	23.229	15.438	20.175	21.128
14	Szolgáltatás	9.305	5.684	11.698	11.114
15	Közteher	1.067	1.194	1.232	1.168
22	Egyéb juttatás	639	67	113	41
23	Személyi és egyéb ösz- tönzés	56	35	65	65
24	Költségvetési elvonás	54		345	344
36	Kisebb beszerzés (álló- eszköz)	82			
49	Pénzeszköz átcsoporto- sítás	80			
	Összesen:	46.739	35.102	48.343	47.443

Pénzforgalom alakulása

Költséghely 888	Előző évi maradvány	Irányító szervi tám.	Saját bev.	Összes bevétel	Pénzmaradvány 1984
Könyvtár	173	36.057	1.436	37.666	- 847
Informatika	-	1.800	5.731	7.531	-
Gépesített inf.	577	600	1.177	1.177	735
M.kort.életrajzi adattár	29	640		669	587
Kult. és történeti emlékeink felt. nyomtatása	634	700		1.334	758
	1.413	39.797	7.142	48.377	1.233
Elvonásra kerül	- 36			- 56	- 56
Felhasználható	1.377			48.321	1.177

A kimutatott elvonás a bérmegetakarításra eső 10 %-os közteher.

Tárgyévi bérmegetakarítás:

- Könyvtár	174/m Ft
- M. kortárs	2 "
- Kult. és tört. örökségünk fel- tárása	24 "

1.2 Beruházás

Kiadások:	p.ü.teljesítés	ezer forintban
		üzembehelyezés (= állóeszköz állomány növekedés)
lakótér pótlási kötelezettség	8.086	
költözés	12	
telefon	7	
üres lakások rezsiköltsége	4	
kiutalt lakások felujtása	1.779	
állványbontás /saját/ költözés "	500	
	<u>67</u>	
Arany J-u, l. kiüritésével kapcs.	10.455	
Törökbálinti raktárberuházásra	117	117
Számítógép beszerzés	<u>512</u>	<u>512</u>
	11.084	629

1.3 Állóeszközök

Állomány növekedés	
Beszerzésből	629
Állomány csökkenés	
értékesítés miatt	2.637

1.4 Felujtás

Arany J-u. 1. tervezés	7.024
" " rekonstrukció	<u>7.630</u>
összesen:	14.654

2. SZEMÉLYZETI ADATOK

2.1 Létszám

	főfoglalkozásuk				Összesen fő
	Könyvtár	Magy. kort.	Term.tud. Inf.	Term.tud. Kult-tört. örökségünk feltárása	
1984. jan. 1-én a létszám:	143	1	19	2	165
évközi belépés	13		2		15
évközi kilépés	15		2		17
1984. dec. 31 -én a záró- létszám:	141	1	19	2	163
Részfoglalkozásuk munkaóra alapján visszaszámított lét- száma 1984. dec. 31.					18
Részfoglalkozásuk tényleges létszáma					32

2.2 Végzettség, szakképzettség

/1984. dec. 31-én állományban lévő főfoglalkozásuk/

Tudományos fokozat, iskolai végzettség	1983	1984
kandidátus	6	6
egyetemi, főiskolai végzettség	102	101
középiskolai végzettség	41	39
alsófoku iskolai végzettség	24	23
Könyvtárosi szakképzettség		
felsőfoku szakképzettség	39	40
középfoku szakképzettség	7	9
Szakképzésben résztvevők		
egyetemi képzésben (könyvtári szakon)	3	2
felsőfoku iskolai képzésben	-	-
középfoku könyvtárosképzésben	3	2

2.3 Besorolás, bérezés

Az 1984. dec. 31 -én állományban lévő főfoglalkozásuak átsorolása a 24/1983 /XII.17./ ÁBMH sz. rendelet 6.§. 3. bek.-nek megfelelően megtörtént.

Nyelvpótlékot kapott 2 fő

Egy főre jutó éves átlagbér 1984-ben

Könyvtár	66.993.- Ft
támogatott témák	73.652.- Ft
az átlag összesen	67.864.- Ft
közvetlen állomány	61.123.- Ft
közvetett állomány	76.297.- Ft

2.4 Kitüntetés, jutalmazás

Szabó Ervin Emlékérem	1 fő
Munka Érdemrend Ezüst fokozata	3 fő
Kiváló Munkáért /MM/	2 fő
Kiváló Munkáért /MTA/	2 fő
Szocialista Kulturáért (név szerint L. V. fejezet)	5 fő

Igazgatói jutalomban részesült a törzsgárda tagok jutalmazásával együtt:

Könyvtár	109 fő
Természettud. Inf. Igazg.	17 fő
Magyar Kortárs Lexikon	1 fő
Nyugdíjas	30 fő
Jubileumi jutalomban részesült	4 fő

3. ÁLLOMÁNY, GYARAPODÁS

Dokumentum	állomány 1983. XII.31-én	1983.évi gyarapo- dás	1984.évi gyarapo- dás	Törlés	állomány 1984. XII.31-én
könyv	905.675	15.012	15.480	42	921.113
periodika (köt.)	250.414	5.761	5.685	10	256.089
kézirat	497.277	18.985	16.803	-	514.080
mikrofilm	19.997	480	359	-	20.356
	1,673.363	40.238	38.327	52	1,711.638

3.1 Gyarapodás szakok szerint

%

Szakcsoport	könyv		periodika	
	1983	1984	1983	1984
001 tudányszervezés	0,6	0,5	-	-
0.2 általános művek, vallás- történet	6,0	6,1	11,5	12,0
1 filozófia, pszichológia	3,8	4,0	2,6	2,7
3 társadalomtudományok	8,9	8,6	14,4	13,3
5 természettudományok	11,8	11,2	30,1	29,8
6 alkalmazott tudományok	4,5	4,1	6,0	6,0
7 művészetek	3,8	5,0	2,6	2,7
80 nyelvtudomány	7,1	7,8	10,2	10,7
809 orientalisztika	11,0	10,4	7,8	7,1
82 irodalomtudomány, szép- irodalom	28,0	29,6	7,2	7,5
9 földrajz, régészet, történettudomány	14,5	12,7	7,6	8,2
	100,0	100,0	100,0	100,0

3.2 Gyarapodás eredete (egység)

	Magyarország		Szovjetunió		népi dem.országok		egyéb külf.		összesen	
	1983	1984	1983	1984	1983	1984	1983	1984	1983	1984
könyv	3.804	4.024	3.072	2.528	1.974	1.853	6.192	7.075	15.012	15.480
periodika /köt./	762	725	869	901	1.290	1.258	2.840	2.801	5.761	5.685
kézirat	18.985	16.793	-	-	-	-	-	10	18.985	16.803
mikrofilm	469	351	-	-	2	3	11	5	480	359
Összesen	24.020	21.893	3.941	3.429	3.266	3.114	9.013	9.891	40.238	38.327

3.3 Gyarapodás módja

(egységek száma csökkenés nélkül)

	könyv		periodika /köt./		kézirat		mikrofilm		összesen	
	1983	1984	1983	1984	1983	1984	1983	1984	1983	1984
vétel	3.327	4.417	1.065	977	16.270	14.703	58	46	20.720	20.143
csere	6.434	6.301	3.984	4.047	-	-	3	3	10.421	10.351
kötelespéldány	3.216	3.414	605	586	-	-	-	-	3.821	4.000
ajándék	1.658	971	107	75	2.715	2.100	5	1	4.485	3.147
akad.kiadvány	303	326	-	-	-	-	-	-	303	326
saját előáll.	74	51	-	-	-	-	414	309	488	360
Összesen	15.012	15.480	5.761	5.685	18.985	16.803	480	359	40.238	38.327

3.4 Nemzetközi kiadványcsere forgalom

Viszonylat	Kiadvány fajta*	Küldött		Érkezett	
		1983	1984	1983	1984
Szovjetunió	könyv	644	559	3.729	3.685
	periodika	1.416	1.333	1.193	1.138
	mikrofilm	2	-	-	-
Népi demokra- tikus orszá- gok	könyv	1.457	1.587	1.948	1.869
	periodika	2.382	2.073	1.398	1.386
	mikrofilm	16	3	2	3
Egyéb or- szágok	könyv	2.111	2.275	2.593	2.719
	periodika	3.363	2.831	2.074	2.094
	mikrofilm	11	119	-	-
Összesen	könyv	4.212	4.421	8.270	8.273
	periodika	7.161	6.237	4.665	4.618
	mikrofilm	29	122	2	3

* kötet, évfolyam, ill. mű

3.5 Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása

Cserekapcsolatok
1983-ban 83 állam 1578 intézményével
1984-ben 81 " 1558 "

Európa

28 állam, 1130 intézmény

Albánia	2	Lengyelország	81
Anglia	71	Luxemburg	4
Ausztria	47	Malta	1
Belgium	45	NDK	47
Bulgária	6	NSZK	131
Csehszlovákia	40	Norvégia	11
Dánia	13	Olaszország	135
Finnország	26	Portugália	7
Franciaország	96	Románia	47
Görögország	15	Spanyolország	55
Hollandia	23	Svájc	36
Irország	4	Svédország	31
Izland	2	Szovjetunió	76
Jugoszlávia	74	Vatikán Állam	4

Ázsia

21 állam,	180 intézmény		
Afganisztán	3	Koreai NDK	3
Banglades	1	Libanon	4
Ciprus	3	Mongólia	3
India	32	Oman	1
Irak	4	Sikkim	1
Irán	2	Szingapur	2
Izrael	9	SzírIA	3
Japán	86	Thaiföld	1
Jordánia	1	Törökország	11
Kína	6	Vietnami DK	3
Koreai Közt.	1		

Afrika

16 állam,	31 intézmény		
Algéria	2	Marokkó	1
Angola	-	Nigéria	2
Dél-Afrikai Közt.	6	Szenegál	1
Egyiptom	5	Tanzánia	1
Elefántcsontpart	1	Tunézia	4
Etiópia	1	Uganda	1
Felső-Volta	1	Zaire	1
Ghana	1	Zambia	1
Guinea	-	Zimbabwe-Rhodesia	2

Amerika

14 állam,	195 intézmény		
Argentína	7	Kolumbia	7
Brazília	10	Kuba	8
Chile	5	Mexico	3
Costa Rica	2	Peru	3
Ecuador	1	Puerto Rico	1
Guyana	1	USA	125
Kanada	17	Venezuela	5

Ausztrália, Óceánia

2 állam,	22 intézmény		
Ausztrália	18	Uj Zéland	4

3.6 Duplum és fölös példány kiajánlás

könyv

1983

1.667

1984

1.606

4. FELDOLGOZÁS

4.1 Könyvtári feltárás, címleírás, osztályozás

	címleírás		osztályozás	
	1983	1984	1983	1984
modern könyv (mű)	12.016	11.399	12.016	11.399
periodika (féle)	142	124	126	118
keleti könyv (mű)	1.100	1.600	1.100	1.600
keleti periodika	15	3	-	-
kézirat (db)	18.985	16.803	-	-
régi könyv (mű)	40	-	-	-
mikrofilm (mű)	480	359	-	-
periodikák retrospektív feldolgoz. (köt.)	1.917	-	-	1.989

4.2 Katalógusépités

	katalóguscédulák			
	sokszorosítása		gépelése	
	1983	1984	1983	1984
modern könyv	12.932	12.933	12.932	12.933
periodika	-	-	728	753
kézirat	-	-	4.793	3.655
régi könyv	-	-	-	-
mikrofilm	-	1.151	-	1.151

Katalóguscédulák besorolása

	1983	1984
központi könyvkatalógusokba	80.510	76.385
központi periodikakatalógusokba	728	753
kézirat-katalógusokba	6.750	7.350
régi könyvkatalógusba	-	2.332
keleti betűrendes katalógusba	5.000	7.000
mikrofilm katalógusba	-	3.355

5. OLVASÓSZOLGÁLAT

5.1 Könyvtár használói

(fő)

	1983	1984
Beiratkozott olvasók száma	3.346	3.437

5.2 Használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása

(Százalék arányban)

a Központi Olvasószolgálatnál:	1983	1984
MTA rendes és levelező tagja	1	2
egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	18	22
egyetemi oktató (docens, adjunktus, tanársegéd)	10	9
tudományos kutató, aspiráns	24	25
nem főfoglalkozású kutatók (orvos, mérnök, szerkesztő, könyvtáros stb.)	24	25
egyetemi hallgató	16	12
egyéb	7	5

5.3 Szolgáltatási alkalmak

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsonzés		összesen	
	1983	1984	1983	1984	1983	1984
modern könyv	20.409	12.998	18.731	16.607	39.140	29.605
periodika	6.921	6.436 ^x	470	514	7.391	6.950
kézirat, régi könyv	2.584	2.707	57	46 ^{xx}	2.641	2.753
keleti könyv, kézirat,						
periodika	2.595	2.104	1.957	2.010	4.552	4.114
mikrofilm	331	299	10	17	341	316
	32.840	24.544	21.225	19.194	54.065	43.738

* periodika xeroxoztatási alkalmak száma	5.205
fotóztatási alkalmak száma	175
** fotóztatási alkalmak száma	157
xeroxoztatási alkalmak száma	113

5.4 Állományhasználat (egység)

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsonzés		összesen	
	1983	1984	1983	1984	1983	1984
modern könyv	31.395	22.299	19.726	18.421	51.121	40.720
periodika	51.565	46.574 ^{xx}	637	797	52.202	47.371
kézirat, régi könyv	59.546	75.658	83	110 ^x	59.629	75.768
keleti könyv, kézirat,						
periodika	9.589	8.601	2.306	2.618	11.895	11.219
mikrofilm	689	439	40	67	729	506
	152.784	153.571	22.792	22.013	175.576	175.584

* fotóztatás egység	3.627
xeroxoztatás oldal	8.653

** periodika xeroxoztatási alkalmak száma:	5.205
fotóztatási alkalmak száma:	175

5.5 Könyvtárközi kölcsönzés

	kölcsönadás		kölcsönvétel	
	1983	1984	1983	1984
belföldi viszonylatban	2.030	1.600	62	67
külföldi viszonylatban	76	107	273	322
	<u>2.106</u>	<u>1.707</u>	<u>335</u>	<u>389</u>

5.6 Kötetés

	a könyvtár számára		akadémiai szervezeteknek	
	1983	1984	1983	1984
kötés (régí, modern könyv, periodika)				
saját kiadvány	4.909	4.262	697	78
brossura		768		387
doboz, téka, tábla és mappa készítés	116	231	65	
számnymás	580	768		
számozás	8.960	20.043		
katalóguskarton vágás	363.000	209.000 db		
őrjegytasak		3.246		

6. DOKUMENTÁCIÓ, TÁJÉKOZTATÁS, BIBLIOGRÁFIA

6.1 Tudományszervezési dokumentáció

	1983	1984
A referátumokban feldolgozott dokumentumok száma	202	235
Ebből: szemlében	102	141
figyelőben	78	57
hiranyagban	22	37
A bibliográfiai rovatban közzétett tételek száma	2.175	1.945
A belső munkatársak referáló tevékenysége (szerzői ivben számítva)	4,5	7,9
Külső munkatársak referáló tevékenysége (szerzői ivben számítva)	82,9	68,87
	87,4	76,77
	1983	1984
Ebből a K-F-ben közzétett		
szemle és egyéb referátum	25,5	28,2
bibliográfia	9,6	7,9
belső erőből készült idegen-nyelvű anyag	1,4	1,0
	36,5	37,1

6.2 Tudományszervezési gyorstájékoztató

	1983	1984
Témafigyelés		
Megrendelők száma:	74	43
Megrendelt témák száma:	246	167
Kiküldött bibliográfiai címek száma:	20.269	11.917

6.3 Akadémikus bibliográfia

	1983	1984
Uj bibliográfiai felvé- telek száma:	2.890	2.612

6.4 MISZON

Kiküldve: 95 cikk (referátum, szemle)

711 annotált bibliográfiai tétel

Megjelent közös kiadványok száma: 9

1984-ben megjelent témakötetek:

Bor'ba protiv neokolonializma na szovremennom étape. Moszkva, 1983. MISZON. 210 p.

Metodologicseszkie voproszú obscsesztvennüh nauk. Szofija, 1983. MISZON. 211 p.

Mezsdunarodnoe rabocsee dvizsenie - dvizsuscsaja szila mirovogo revoljucionnogo proceszsza. Moszkva, 1984. MISZON. 201 p.

Problema goszudarsztva i prava v SZRV. Moszkva, 1984. MISZON. 134 p.

Ideologicseszkaja bor'ba na szovremennom étape. Moszkva, 1984. MISZON. 208 p.

Szocialiszticeszkaja demokratija: tendencii szovremennogo razvitija. Moszkva, 1984. MISZON. 258 p.

1983-ban megjelent bibliográfiák:

Metodologicseszkie problemü obscsesztvennüh nauk. Ukazatel' literaturü 1980 g. Varsava, 1983. MISZON. 207 p.

Razvitoe szocialiszticeszkoe obscsesztvo. Ukazatel' literaturü 1982. g. Moszkva, 1983. MISZON. 203 p.

Szovmesztnüe naucsñüe trudü ucseñüh szocialiszticeszkih sztran v oblaszti obscsesztvennüh nauk. Ukazatel' literaturü 1981-1983 gg. Moszkva, 1984. MISZON. 353 p.

7. SCI HETI GÉPI SZAKIRODALOMFIGYELÉS

7.1 Szolgáltatások előfizetési árai

A) Folyóirattartalomjegyzék figyelés	Évi előfizetési ár Ft-ban
1. Az adatbázisban feldolgozott mintegy
3.200 folyóirat esetében	500 Ft/folyóirat
2. 70 db terjedelme, megjelenési gyakorisága
miatt kiemelt folyóirat esetében	800-2.000 Ft/folyóirat
B) Témafigyelés	
1. Nagy, átfogó tudományterületek szakiro-
dalmának figyelemmel kísérése ad lehe-
tőséget az Egyesült Államokban elké-
szített profilok alapján kereső
ASCATOPICS szolgáltatás	5.500 Ft/profil
2. A kutató személyes információs igényei
alapján az Informatikai Főosztály
gépi keresőprofilokat készít az
ASCA szolgáltatás keretében. E pro-
filokat a felhasználó igénye sze-
rint bármikor módosítani lehet	7.200 Ft/profil
C) Publikációs tevékenység, illetve idézettség
figyelés	
1. Szerzők és intézmények publikációs tevé-
kenységének figyelése, valamint szer-
zők idézettségének figyelemmel ki-
sérése	300 Ft/név
2. Megadott közlemény idézettségének
figyelése	500 Ft/közlemény

7.2 Előfizetők száma és a szolgáltatás típusainak megoszlása

	1983	1984	1983	1984
A. Folyóirat tartalomjegyzék	162 fű	168 fű	1.557 653	1.543 db folyó- irat 1.029 fajta
B. Témafigyelés				
1. ASCATOPICS	206 fű	214 fű	424	440 profil
2. ASCA	385 fű	404 fű	504	504 profil
C. Publikációs tevékenység, ill. idézettség figyelés	96 fű	104 fű	524	634 név

7.3 Előfizetők főhatóság szerinti megoszlása

Főhatóság	Előfizető	
	fő	%
Egészségügyi Minisztérium	268	38,6
Egyetemek	134	19,3
Kórházak	68	9,8
Egyéb intézmények	43	6,2
Egyéni előfizetők	23	3,3
MTA Kutatóintézetek	113	16,3
Művelődési Minisztérium	99	14,3
Egyetemek	92	13,3
Főiskolák, oktatási intézmények	7	1,0
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium	106	15,2
Egyetemek	50	7,2
Kutatóintézetek	37	5,3
Egyéb intézmények	19	2,7
Különböző tárcák	108	15,6
Üzemek, vállalatok	70	10,1
Kutatóintézetek	26	3,7
Egyéb	12	1,7
Összesen:	694	100 %

8. HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

	1983	1984		
Az akadémiai intézeti könyvtárak száma:	51	48		
Az állomány nagysága szerint:				
50 000 könyvtári egységen felüli	6	6		
20 000 könyvtári egységen felüli	19	19		
10 000 könyvtári egységen felüli	9	8		
5 000 könyvtári egységen felüli	10	9		
5 000 könyvtári egységen aluli	7	6		
	51	48		
Személyi ellátottság:				
főfoglalkozású könyvtáros	131	138		
mellék- és részfoglalkozású könyvtáros	53	57		
	184	195		
Főfoglalkozású könyvtáros szakkép- zettsége:				
Könyvtáros szakképzettség:				
felsőfoku szakképzettség	58	83		
középfoku szakképzettség	35	36		
szakképzettség nélküli	38	19		
	131	138		
Állománygyarapodás (feldolgozott egység):				
Dokumentumfajta	állomány 1983.XII.31-én	1984.évi gyarapodás	1984.évi törlés	állomány 1984. XII.31-én
könyv	803.992	38.077	2.305	824.506
folyóirat	327.863	31.931	395	340.383
egyéb dokumentum	324.086	14.065	4.048	334.496
Összesen:	1,455.941	84.073	6.237	1,499.385
		1983		1984
Állománygyarapításra felhasznált összeg		37,895.888 Ft		44,199.874 Ft

8.1 Hálózati tagkönyvtárak megoszlása az állomány nagysága szerint

A.	50.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:	
A.1	Földrajztudományi Kutató Intézet	61,743
A.2	Irodalomtudományi Intézet	143,038
A.3	Központi Fizikai Kutató Intézet	164,387
A.4	Történettudományi Intézet	95,736
A.5	Világgazdasági Kutató Intézet	61,124
A.6	Zenetudományi Intézet	126,230
		<hr/> 652,258
B.	20.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:	
B.1	Állam- és Jogtudományi Intézet	41,991
B.2	Atommag Kutató Intézet, Debrecen	49,416
B.3	Csillagászati Kutató Intézet	29,593
B.4	Filozófiai Intézet, Lukács Archivum és Könyvtár	29,155
B.5	Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet, Sopron	29,160
B.6	Közgazdaságtudományi Intézet	41,327
B.7	Központi Kémiai Kutató Intézet	34,855
B.8	Magyar Földrajzi Társaság	35,167
B.9	Matematikai Kutató Intézet	49,753
B.10	Műszaki Fizikai Kutató Intézet	21,445
B.11	Művészettörténeti Kutató Csoport	35,711
B.12	Néprajzi Kutató Csoport	46,365
B.13	Növényvédelmi Kutatóintézet	21,723
B.14	Nyelvtudományi Intézet	34,132
B.15	Régészeti Intézet	29,882
B.16	Regionális Kutatások Központja, Pécs Dunántúli Tudományos Intézet	33,873
B.17	Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet Kende u.	28,516
B.18	Szegedi Biológiai Központ	20,754
B.19	Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet	28,059
		<hr/> 640,877

C.	10.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:	
C.1	Filozófiai Intézet	17,789
C.2	Izotóp Intézet	14,717
C.3	Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet	16,424
C.4	Mezőgazdasági Kutatóintézet, Martonvásár	18,670
C.5	Ökológiai és Botanikai Kutató Intézet, Vácrátót	10,543
C.6	Pszichológiai Intézet	15,794
C.7	Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet Victor Hugo u.	14,266
C.8	Szociológiai Kutató Intézet	10,647
		<u>120,850</u>
D.	5.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:	
D.1	Állatorvostudományi Kutató Intézet	6,384
D.2	Balaton Limnológiai Kutatóintézet, Tihany	6,603
D.3	Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium, Miskolc	5,861
D.4	Csillagászati Kutató Intézet Napfizikai Observatóriuma Debrecen	9,181
D.5	Magyar Numizmatikai Társulat	8,409
D.6	Műszaki Kémiai Kutató Intézet, Veszprém	7,980
D.7	Regionális Kutatások Központja, Pécs Alföldi Csoport, Békéscsaba	8,373
D.8	Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet	7,357
D.9	Természettudományi Kutatólaboratóriumok	5,409
		<u>65,557</u>
E.	5.000 könyvtári egységen aluli könyvtárak száma:	
E.1	Ipargazdaságtani Kutatócsoport	4,633
E.2	Közgazdaságtudományi Intézet Ökonometriai Laboratóriuma	541
E.3	Kutatásszervezési Intézet	3,446
E.4	Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat	4,587
E.5	Ökológiai és Botanikai Kutató Intézet, Magyar Dunakutató Állomás, Göd	3,317
E.6	Természettudományi Kutatólaboratóriumok Geokémiai Kutatólaboratórium	3,319
		<u>19,843</u>

A.	652,258	könyvtári egység
B.	640,877	könyvtári egység
C.	120,850	könyvtári egység
D.	65,557	könyvtári egység
E.	19,843	könyvtári egység
	<hr/>	
	1.499,385	könyvtári egység

9. REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Fototechnikai szolgáltatások

	1983	1984
Felvételek száma		
mikrofilm	121.964	98.396
kisfilm	908	1.070
6x6 vagy 9x12 cm felvétel	184	289
	123.056	99.755
Másolatok száma		
mikrofilm-másolat /m/	2.249	5.450
fotokópia /nagyítás/ db	15.338	12.426
Elektrosztatikus gyorsmásolat		
gyors sokszorosítással együtt db	1,111.919	1,081.550
Megoszlás az előállítás technikája szerint:		
IBM II géppel készült		195.576 db
IBM III géppel készült		465.218 db
Fólia		2.976 db
ROTO géppel készült		334.101 db
Lumoprint gépekkel készült		83.679 db
Összesen:	1,081.550 db másolat	

10. KIADVÁNYOK BIBLIOGRÁFIÁJA

- Náday Károly-Sáfrán Györgyi: Történeti kutatások Kufsteinban. Czuczor Gergely rabsága.- Historische Forschungen in Kufstein. Die Gefangenschaft von Gergely Czuczor. Bp. 1984. MTAK. 213 p.
/MTA Könyvtárának Közleményei. 14 (89)/.
- Fráter Jánosné: Az Akadémia Könyvtár iratai. 1831-1949. K 801- K 940. Bp. 1984. MTAK. 255 p.
/MTA Könyvtára Kézirattárának Katalógusai. 14./
- F. Csanak Dóra: Fülep Lajos kéziratos hagyatéka. MS 4552-MS 4609. Bp. 1984. MTAK. 180 p.
/MTA Könyvtára Kézirattárának Katalógusai. 15./
- A tudományos kutatás minősége. Szerk. Braun Tibor, Bujdosó Ernő. Bp. 1984. MTAK. 207 p.
/Informatika és Tudományelemzés.4./
- Rózsa György: The palace of the Hungarian Academy of Sciences. Bp. 1984. MTAK. 39 p. 50 t.
- Ecsedi Báthory István meditációi. Sajtó alá rend. Erdei Klára és Keveházi Katalin, Bp. 1984. MTAK-JATE. 312 p.
- Staud Géza: A magyarországi jezsuita iskolai színjátékok forrásai. I. 1561-1773. Bp. 1984. MTAK. 504 p. .
- Emlékek Kőrösi Csoma Sándorról. Közzéteszi: Terjék József. Bp. 1984. Kőrösi Csoma Társ.- MTAK. 259 p.
- A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának szolgáltatásai. /Prospektus/.
- A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának katalógusai, információs forrásai. /Prospektus/.
- A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. /Prospektus/.
- Oriental Collection of the Library of the Hungarian Academy of Sciences. /Prospektus/.
- A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Kézirattára és Régi Könyvek Gyűjteménye. /Prospektus/.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 1983. évi beszámoló jelentése és 1984. évi programja. Bp. 1984. MTAk. 103 p.

Kutatás-Fejlesztés, 1984. 1,2,3-4,5,6. szám.

ECSSID Bulletin, vol. 5.1983. No.4., vol. 6. 1984. No. 1,2.

MTA Könyvtára Új Külföldi Gyarapodásainak Jegyzéke, 1983/3-4, 1984/1,2.

Analecta Linguistica, 1983/2, 1984/1.

Scientometrics^X, 1984. évf.

A Könyvtár kiadásában megjelent munkák nyomdai ivszáma:

/x-szel jelzett kiadvány ivszámát az adat nem tartalmazza/

	1983	1984
összesen:	242,2 nyomdai iv	325,9 nyomdai iv
ebből:		
saját szerkesztésű és nyomású	95,2	200,7
saját szerkesztésű, külső nyomású	87	96,2
külső szerkesztésű, saját nyomású	26,3	-
szellemi kiadású	33,7	29

11. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

11.1 Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

Ország	Kiküldetési alkalmak száma	Napok száma
Ausztria	2	13
Bulgária	3	20
Csehszlovákia	5	48
Franciaország	2	8
Görögország	2	18
Japán	2	59
Lengyelország	3	16
Mongólia	1	14
NDK	2	13
Norvégia	1	5
Szovjetunió	6	69
Vietnam	2	28
	31	311

Összesen 18 fő, 31 kiküldetési alkalommal, 311 napot töltött külföldön, részben akadémiai finanszírozással, részben pedig részleges akadémiai pénzügyi támogatással vagy külföldi meghívással.

11.2 Külföldi kutatók és látogatók: 119 fő

Ahmetov, Z.A.	alelnök	SZU
Ali, S.A.	igazgató	India
Allison, T.L.	könyvtáros	USA
Ambrifi G.	zeneművész	Olaszország
Aperjan, V.E.	főszerkesztő	SZU
Barany,G.	egy. tanár	USA
Bashan, E.	tanár	Izrael
Bazarnova, Sz.V.	tud. munkatárs	SZU
Brandes, P.	tud. munkatárs	USA
Burgetová, J.	osztályvezető	Csehszlovákia
Cohen, F.M.	művészettörténész	USA

Csang Ven Vu	osztályvezető	Kína
Czerwon, H-J.	tud. kutató	NDK
Duboi, N.	történész	Franciaország
Ercek, I.	egy. tanár	Jugoszlávia
Estivals, R.	egy. tanár	Franciaország
Faruk Ibrahim Hussein	osztályvezető	Egyiptom
Feldheim, P.	elnök	Ausztria
Fenner, W.	nyelvész	NSZK
Filotas, P.	könyvtáros	Kanada
Filov, V.	igazgató	SZU
Firšáková, K.	könyvtáros	Csehszlovákia
Fundarek, R.	tud. kutató	Csehszlovákia
Gil, M.	genizakutató	Izrael
Glück, E.V.	tud. kutató	Románia
Goldmann, J.	rabbi	USA
Goulandrys, N.	tud. kutató	Görögország
Grandossi, V. Ch.	tud. titkár	Ausztria
Guszev, V.M.	részlegvezető	SZU
Hackermüller, R.	író	Ausztria
Heinze, C.	igazgató	NDK
Hoffmann, A.	rabbi	Izrael
Hoang Dinh Phu	alelnök	Vietnam
Hrochová, M.	tud. kutató	Csehszlovákia
Hutterer, S.	rabbi	Hollandia
Hunyadi, D.	egy. tanár	USA
Ie Sui Fu	igazgató	Kína
Isis Tomas Atallah	igazgató	Egyiptom
Jang Csien Kuo	munkatárs	Kína
Jelepov, B.Sz.	könyvtárigazgató	SZU
Jerushalmi, J.H.	igazgató	USA
Jiráková, V.	osztályvezető	Csehszlovákia
Joak, L.K.	kutató	Hollandia
Kaftanov, V.	építész	SZU
Kaiserfeld, L.	könyvtáros	Svédország

Kalenov, E.	osztályvezető	SZU
Kallenberg, A.B.	osztályvezető	Hollandia
Kárpáti, P.	egy. adjunktus	NDK
Keenan, S.	főtitkár	Hollandia
Khucsisvili, R.	történész	SZU
Knoll, A.	könyvtáros	Csehszlovákia
Koppitz, H.	tanszékvezető	NSZK
Korennoj, A.A.	kutató	SZU
Korodi, M.	egy. hallgató	Jugoszlávia
Kosse, G.B.	osztályvezető	Hollandia
Kravcsenko, I.N.	osztályvezető	SZU
Kriván, V.	tanszékvezető	NSZK
Lajossy, S.	író	Anglia
Lengyel, Zs.	egy. hallgató	NSZK
Li Ven Csüan	főoszt. vez.	Kina
Lizon, P.	tud. kutató	Csehszlovákia
Mann, V.B.	kurátor	USA
Martinek, J.	egy. tanár	Csehszlovákia
Mei- Ji.	főtitkár	Kina
Meyer, R.	tud. kutató	NSZK
Michaud, C.C.E.	egy. tanársegéd	Franciaország
Michel, J.	igazgató	Franciaország
Miege, J.L.	egy. tanár	Franciaország
Mileva, M.	osztályvezető	Bulgária
Moldva, A.	tanár	USA
Momčilović, O.	tud. kutató	Jugoszlávia
Moravcsik, M.J.	tanszékvezető	USA
Niese, S.	főosztályvezető	NDK
Norwick, B.	tibetista	USA
Norwick, T.	tibetista	USA
Nesvetajlov, G.N.	kutató	SZU
Newhauser, R.	egy. tanársegéd	USA
Nguyen Tien Chan	igazgatóhelyettes	Vietnam
Nguyen Van Houg	titkárságvezetőh.	Vietnam

Nguyen Van Thu	osztályvezető	Vietnam
Nobuo Suzuki	professzor	Japán
Olah, A.M.	tud. kutató	Románia
Opens, B.	történész	NDK
Öffenberger, G.	tud. kutató	NSZK
Palágyi, S.	osztályvezető	Csehszlovákia
Papp, T.	író, szerkesztő	Franciaország
Petrova, I.	tud. munkatárs	SZU
Pfeiffer, S.	könyvtáros	Izrael
Postma, F.	egy. oktató	Hollandia
Reblin, B.	tud. tanácsadó	NDK
Ricard, T.R.	kutató	Kuba
Riemen, R.	igazgató	NDK
Schimert, P.	történész	USA
Schwamm, K.	Ösztöndijas	NSZK
Sed, R.G.	tud. kutató	Franciaország
Selesi, I.	vegyészmérnök	Jugoszlávia
Seidler, A.	irod. történész	Ausztria
Shigeki Senoo	osztályvezető	Japán
Skarenkov, L.K.	osztályvezető	SZU
Smith J.S.	egy. hallgató	Anglia
Sternberg, J.	történész	SZU
Szabó, T.A.	biológus	Románia
Szendrey, T.L.	történész	USA
Szóllósi, C.	egy. oktató	Olaszország
Sztyeblics, F.I.	tud. főmunkatárs	SZU
Tashiro Fumio	egy. docens	Japán
Tervonen, V.	kutató	Finnország
Tovmoszjan, M.	főmunkatárs	SZU
Varga, J.	tud. kutató	Csehszlovákia
Varga, Z.	főiskolai tanár	Jugoszlávia
Veer, C.J.	kiadó	Anglia
Vladutz, G.	osztályvezető	USA
Vounneuman, N.	ügyvéd	USA

Vuong Ngoc Chau	tud. titkár	Vietnam
Wichmann, I.	egy. hallgató	Finnország
Wince, D.	osztályvezető	USA
Yoshitaka Ikuhara	könyvtáros	Japán
Zahradil, J.	igazgató	Csehszlovákia
Zirkind, Y.	rabbi	USA

12. MUNKATÁRSOK TAGSÁGA ÉS KÖZREMŰKÖDÉSE TESTÜLETEK TEVÉKENYSÉGÉBEN

Apor Éva

MTA Orientalisztikai Bizottság
 MTA Könyvtári Bizottság állandó meghívottja
 Kőrösi Csoma Társaság választmányi tagja, vezetőségi tagja
 Magyar Nyelvtudományi Társaság
 Magyar Történelmi Társulat
 Ókortudományi Társaság
 Modern Filológiai Társaság

Balázs Péterné

Kutatás-Fejlesztés felelős szerkesztője
 Scientometrics - News rovatának szerkesztője

Bánhegyi Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Analecta Linguistica felelős szerkesztője
 Magyar Nemzet - "A tud.világából - Lapozó" rovat szerkesztője

Bertalan Györgyné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Biró Julia

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Braun Tibor

MTA Radioanalitikai Munkabizottság
 Magyar Kémikusok Egyesülete, Radioanalitikai Munkabizottság elnöke
 MTA Könyvtári Bizottság
 TMB Interdiszciplináris Szakbizottság
 Nemzetközi Atomenergia Ügynökség /IAEA/ konzulense, szakértője

International Union of the History and Philosophy of Science
 Division of the History of Science - Executive Committee of the
 Commission on Publications tagja
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Articles nemzetközi
 folyóirat főszerkesztője
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Letters nemzetközi
 folyóirat főszerkesztője
 Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztője

Bujdosó Ernő

MTA IRPA Magyar Nemzeti Bizottság
 MTA Radioanalitikai Munkabizottság
 MTA Radiokémiai Bizottság
 International Radiation Protection Association
 Eötvös Lóránd Fizikai Társulat
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Articles nemzetközi
 folyóirat szerkesztője
 Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Letters nemzetközi
 folyóirat szerkesztőbizottsági tagja
 Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztőbizottsági tagja
 Magyar Kémikusok Egyesülete

Büky Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 OKT szakirodalmi ellátottságot vizsgáló bizottsága

Csáki Éva

Kőrösi Csoma Társaság

Darabos Pál

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 OKT Osztályozási Szakbizottság

Domsa Károlyné

Társadalomtudományok Nemzetközi Kapcsolatai Koordinációs Bizottság
állandó meghívottja

Ecsedi Lajosné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

F. Csanak Dóra

MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság
Magyar Irodalomtörténeti Társaság
MTA Irodalomtudományi Intézet XVIII. századi Munkaközössége
MTA XVIII. századi Művelődéstörténeti Bizottság
Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
Wolfenbütteler Arbeitskreis für Geschichte des Buchwesens
Société Internationale d'Études du 18ième Siècle

Fekete Gézáné

Könyvtári Figyelő szerkesztőbizottságának tagja

Gerzsenyi Istvánné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Kiss Sándorné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Klein Ágnes

Magyar Kémikusok Egyesülete
MOTESZ Gyógyszerészeti Társaság

Kolthay Tiborné

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Körmendy Kinga

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Ókortudományi Társaság

Láng Klára

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Madarasi Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Madary Kamill

Modern Filológiai Társaság

Marth Hildegard

Modern Filológiai Társaság Spanyol-Portugál Szakosztálya

Markovitsné Kondor Viktória

Magyar Történelmi Társulat

Mokány Katalin

Magyar Nyelvtudományi Társaság
Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
Észt Anyanyelvi Társaság /Tartu/

Murányi Lajos

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

N. Abaffy Csilla

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Németh Éva

Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

Pétervári Lászlóné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciójának vezetője tagja

Rejtő István

MTA Könyvtári Bizottság titkára
MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Textológiai Bizottság
MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Sajtótörténeti Munkabizottság

Magyar Irodalomtörténeti Társaság
 Magyar Ujságírók Szövetsége
 Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottságának tagja
 Magyar Tudomány szerkesztője

Ritoók Zsigmondné

MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság
 MTA I. Osztálya, Reneszánsz és Barokk Munkabizottság
 MTA Művelődéstörténeti Munkabizottság
 Egyházi Könyvtárak Felügyelőbizottsága
 Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
 Ókortudományi Társaság

Rózsa György

MTA Könyvtári Bizottság
 ECSSID Executive Committee tagja, az Editorial Board elnöke, a Bulletin főszerkesztője
 Kutatás - Fejlesztés főszerkesztője
 TKB-MM Társadalomtudományi Információs Munkacsoport elnöke
 Magyar UNESCO Bizottság
 MISZON Rendszertanács magyar képviselője
 Országos Könyvtárügyi Tanács tagja
 Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása c. kutatási főirány Koordináló Tanács tagja
 Magyar ENSZ Társaság Intéző Bizottság
 Európai Kulturális Fórum Magyar Előkészítő Bizottság tagja

Rozsondai Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Ókortudományi Társaság
 Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
 OKT Állományvédelmi Szakbizottsága

Schubert András

Magyar Biofizikai Társaság elnökségi tagja

Sebestyén György

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciója

Somlai György

Kőrösi Csoma Társaság választmányi tagja

Kőrösi Csoma Memorial Symposium Nemzetközi Állandó Bizottság titkára

Sz. Garai Judit

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Szakács Gyuláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Tarcsai Mihályné

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Telegdy-Kováts Magda

Magyar Kémikusok Egyesülete

Tibay Andrea

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Szabó Ervin Kör

Tőkés László

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport
tagja

MSZH Mikrofilmezést Szabványosító Szakbizottság

Törjék Győzőné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Levéltári Szekció

Vargyas Péter

Ókortudományi Társaság

Vidámi Istvánné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Vitályos László

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Wojtilla Gyula

Asiatic Society of Bengal

Linguistic Society of India

Kőrösi Csoma Társaság

Ókortudományi Társaság

Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság

Zsindely Sándor

International Committee for Studies of Bauxites Alumina and Aluminium
/ICSCBA/

13. MUNKATÁRSÁK PUBLIKÁCIÓI

Bánhegyi Zsolt

Nyelvbuvárlásunk klasszikusai: Gyarmathi Sámuel.

= Élet és Tudomány, 1984. 20. 616-618. p.

Békefi József

Társadalmi-gazdasági fejlődésünk feszültségi pontjai a 80-as, 90-es
években: alternatív prognózisok. /Társszerzők: Gidai Erzsébet, Lóránt
Károly, Macher Ákos, Marjenek Katalin/. /Kézirat/.

Biró Julia

A társadalomtudományi információs rendszer helyzete és perspektívái
a Szovjetunióban. /Vinogradov, V.A.: Szisztéma informacii po obscseszt-
vennum naukam: szosztovanie i perszpektivü.- Ism./

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984. 11. 476. p.

Braun Tibor

Polyurethane Foams as Solid Sorbents in Separation Science: Recent Advances.

= Cellular Polimers, 1984.3. 81-94.p.

Analiticeseszkoe iszpolzovanie uprugih poliuretanovüh pen v kacsesztve szorbentov /obzor/.

= Zsurnal Analiticeseszkoj Himii, 1984. 39. 736-742.p.

The Epidemiology of Research in Flow Injection Analysis:

/Társszerző: Lyon, W.S./

An Unconventional Approach.

= Fresenius Z. Anal. Chem. 319. 1984. 74-77.p.

A tudományos kutatás minősége.

/Társszerk.: Bujdosó Ernő/

Bp. 1984. MIAK. 207 p. /Informatika és Tudományelemzés. 4./

Radioisotope-induced X-ray fluorescence determination of phenylmercury, methylmercury and inorganic mercury in water after preconcentration on diethylammonium diethylditiocarbamate-loaded polyurethane foam discs.

/Társszerző: Abbas, M.N., et al./

= Anal. Chim. Acta, 160. 1984. 277-282.p.

Some development for radioanalytical separations.

/Társszerzők: Bull, P. et al./

= J. Radioanal. Nucl. Chem., Articles, 84/2. 1984. 461-472.p.

Quantitative Analysis of a visible tip of peer review iceberg: Book reviews in Chemistry.

/Társszerzők: Schubert A., Zsindely S., Telcs A./

= Scientometrics, 6. 1984. 433-443.p.

Latest trends in polyurethane foam sorbents. /Előadás/

IAEA Consultants Meeting on Separation and Preconcentration Methods in Chemical Analysis.

1984. szeptember 12-14, Bécs. Ausztria.

Radiochemical application of the increased reactivity of solids during crystalline transformations accompanying crystal hydration.

/Előadás/.

IAEA Second Research Coordination Meeting on Chemical Aspects of Nuclear Methods of Analysis.

1984. október 2-5, Shizuoka University, Hamamatsu, Japan.

Bujdosó Ernő

Oscillating chemical reactions as an example of the development of a subfield of science.

/Társszerző: Burger Mária/

in: Burger M., Field R.J. /eds/: Oscillations and Traveling Waves in Chemical Systems, Wiley, New-York, 1984.

A tudományos kutatás minősége.

/Társszerkesztő: Braun Tibor/

Bp. 1984. MTA. 207 p. /Informatika és Tudományelemzés.4./

Büky Béláné

A természettudományi periodikumok használatának alakulása az Akadémiai Könyvtárban.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984. 6-7. 224-237. p.

Darabos Pál

A műhely varázsa és veszélyei.

= Uj Auróra, 1984. 1. 113-117.p.

F. Csanak Dóra

Fülep Lajos kéziratos hagyatéka. Ms 4552-Ms 4609. Bp. 1984.

MTAK. 165 p. /MTA Könyvtár Kézirattárának Katalógusai. 15./

Ecsedi Báthory István meditációi. Sajtó alá rend. Erdei Klára és Keveházi Katalin. Bp. 1984. MTA-KATE. 312 p. /Könyvismertetés/.

= Theológiai Szemle, 1984. 4. 240-242. p.

Tittel Pál és az Akadémia. Előadás az MTA Csillagvizsgáló Intézet 1984. III. 29-i Tittel emlékülésén. /U.a. Pásztón 1984. VI. 15-én a Tittel-jubileum ülésén/.

Vélemény az OKT dec. 20-i ülésén tárgyalt, Kastaly Beatrix által készített országos restaurálási tervről.

Glänzel Wolfgang

A Dynamic Look at a Class of Skew Distributions.

A Model with Scientmetric Applications.

/Társszerző: Schubert András./

= Scientometrics, 6. 1984. 149-167.p.

Prompt Nuclear Analysis literature:

A Cumulative Advantage Approach.

/Társszerző: Schubert András/

= Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Articles, 82/1. 1984. 215-218. p.

Characterization by Truncated Moments and Its Application to Pearson Type Distribution.

/Társszerzők: Schubert András, Telcs András./

= Z. Wahrscheinlichkeitstheorie verw. Gebiete, 66. 1984. 173-183. p.

In: Tomov, D. Dimitrova, L. /Eds./

Proc. 2nd Natl. Conf. /With International participation/ on Scientometrics and Linguistics of the Scientific Text.

"Quality of Scientific Research and Scientific Publications."

/Társszerző: Schubert András./

Várna, Bulgária, Október 26-27, 1984. 52-58.p.

Goodness of Fit Test for the Tail of Distributions.

/Előadás/

/Társszerzők: Telcs András, Schubert András./

Bolyai Colloquium on Goodness of Fit. Debrecen, 1984. jun. 25-28.

Hay Diana

Az orvosok társadalmi helyzete Franciaországban és a Habsburg birodalomban.

= Tanulmányok a XVI-XVIII. századi egyetemes történelem köréből.
ELTE BTK Feudáliskori Egyetemes Történelmi Diákkör. Bp. 1984. 26-45. p.

Klein Ágnes

Tájékoztató anyag bemutatása a MTA Könyvtára Informatikai Főosztályának tevékenységéről, szolgáltatásairól.

"Uj eredmények a biológiailag kevésbé ismert mikroelemek kutatásában".

MTA Mikroelem Kutató Csoport, Kertészeti Egyetem.

Budapest, 1984. jun. 5-7.

Az információ - hatalom. Előadás. ELTE-ITK, Eötvös - klub.

Budapest, 1984. okt. 26.

Körmendy Kinga

Sopko, Julius: Stredoveké latinské kódexy slovenskej proveniencie v Maďarsku a v Rumunsku. Martin, 1982. /Könyvismertetés/.

= Magyar Könyvszemle, 1984. 3. 278-281.p.

M. Kondor Viktória

Jemnitz János: Fordulat a világháború történetében és a nemzetközi munkásmozgalom. /1916-1917. márc./ Bp. 1983. /Könyvismertetés/.

= Magyar Tudomány, 1984. 12. 1028-1030.p.

Marth Hildegard

József Attila kéziratai és levelezése. /Könyvismertetés/.

= Magyar Könyvszemle, 1984. 1-2. 144-146.p.

Aportación a la supervivencia de las tradiciones surrealistas en América Latina.

= Annales - Sectio Philologica Moderna, Tom XIV. 25-33.p.

Mokány Katalin

- Kiss Jenő: Mihályi tájszótár. Bp. 1979.
 = Acta Linguistica, 1982. 264-266.p.

Németh Éva

- Az Amerikai Elektra a magyar sajtóban 1937-1980.
 = Színház, 1984. 1. 42-44.p.
- Változások az olasz tudománypolitikában.
 = Kutatás-Fejlesztés, 1984. 1. 54-59.p.
- Adalékok Japán tudományos és technikai sikereihez.
 = Kutatás-Fejlesztés, 1984. 3-4. 273-285.p.
- Kutatók pályaképe a periférián.
 = Kutatás-Fejlesztés, 1984.5. 419-428.p.
- Az 1985. évi amerikai szövetségi K+F költségvetés.
 = Kutatás-Fejlesztés, 1984. 6. 526-534.p.

Rejtő István

- Mikszáth Kálmán Összes Művei. Szerk. Rejtő István. 78. kötet. Cikkek és karcolatok 28. köt. Sajtó alá rendezte: Rejtő István és Suhai Pál. Bp. 1984. Akad. K. 438 p.

Ritoókné Szalay Ágnes

- Hortus Musarum. Egy régi magyar irodalmi társaság emlékei.
 /Válogatás és bevezető tanulmány./ Bp. 1984. 40 p.
- A wittenbergi egyetem magyarországi promoveáltjai a XVI. században.
 = Tanulmányok a lutheri reformáció történetéből. Bp. 1984. 222-239.p.
- Dévai Mátyás egy ismeretlen levele.
 = Diakónia, 1984. 17-23.p.
- Régi magyarországi nyomtatványok II. 1601-1635. /Könyvismertetés/.
 = Magyar Tudomány, 1984.9. 734-736.p.

Rózsa György

Rwanda. Le développement d'un système intégré d'information scientifique. Rapport de mission PP/1981-1983. FMR/PGI/83/189. Paris, 1983. 21 p.

Einige Erfahrungen mit der Kombination von traditioneller und mechanisierter Information in der Bibliothek der Ungarischen Akademie der Wissenschaften.

= Nutzung der Ressource Weltwissenentwicklungstendenzen der wissenschaftlichen Information. 4. Wissenschaftliches Symposium des Wissenschaftlichen Informationszentrums der Akademie der Wissenschaften der DDR. Warnemünde, 25-29. Oktober 1982. Berlin, 1983. Akad.d.Wiss. d. DDR. 445-448.p.

X(52)

Problems and perspectives of networking in social science information and documentation in Hungary.

≠ FID Studies in social science information and documentation. Networks and networking in social science information. FID Publ. 606. 1984. 77-86.p.

National reports on the state of social science information and documentation in 16 European countries presented to the IV. ECSSID General Conference, Athens, Oct. 1984. Bergen, 1984. 96-112.p.
/Társszerző: Sebestyén György/.

Research and SSID services, tendencies and characteristics. IV. ECSSID Conf., Athens, 21-24. October 1984. 24 p. /Társszerző: J. Zahradil./

Modernizacija naučnoj informacii v Vengerszkoj Akademii Nauk.
≠ Problemü bibliotecsno go i informacionno-bibliograficseszko go obespecsenija naučno-iszszledovatel'szkih rabot akademij nauk szocialiszticseszkih sztran. Materialü mezsdunarodnogo szimpoziuma direktorov bibliotek akademij nauk szocialiszticseszkih sztran. Moskva, 12-16 oktjabrja 1981 goda. Moskva, 1982. ANSZSZSZR. 90-100.p. /Társszerző: Braun Tibor/.

Quelques éléments sur l'état de la bibliologie en Hongrie.

= Le Livre en France. La Recherche et l'Enseignement, 1984. 135-136.p.

(53) x. Making use of interdisciplinary information: the Hungarian Academy of Sciences.

IA. The use of information in a changing world. Ed. by A. Van Der Laan and A.A. Winters. 1984. FID. 171-174.p.

(54) y | O sziszteme funkcij i organizacionnih formah akademiceszkih bibliotek.

= Problemi akademiceszkih bibliotek szocialiszticeszkih sztran pri naucsno-informacionnom obszluzsivanii. Szofija, 1981. BAN. 43-52.p.

2. Medzinárodné vzt'ahy a možnosti spolupráce pri doplňovani fondov.

= Informačný Bulletin ÚK SAV. 1983/2. 53-60.p.

Medzinárodné pri budovani fondov.

= Čitateľ', 1984.3. 101.p.

Információgazdálkodás a kutatás-fejlesztésben.

3. = Magyar Tudomány, 1984. 10-11. 907-910.p.

Nemzetközi együttműködés és a magyarországi társadalomtudományi információ. /Társszerző: Sebestyén György/

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984. 11. 440-452.p.

Egy fedél alatt. Integrációs megközelítés a fejlődő országok információellátásának tervezésében.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984. 12. 488-492.p.

x (55) Elefántfej a fejlesztésben, avagy a művelődés a harmadik világban.

= Társadalomkutatás, 1984.3-4. 188-193.p.

Mi szorit?

= Figyelő, 1984.22.sz. 8-9.p.

Tudományos emlékülés a Közgazdaságtudományi Intézetben Friss István születésének 80. évfordulója tiszteletére. R.Gy. előadásának ismertetésével.

= Közgazdasági Szemle, 1984.1. 105-106.p.

Nem pénzt kérünk, hanem tanácsot ...

= Könyvtáros, 1984.2. 104-105.p.

Rózsáné, Nagydiósi Stella

Tájékoztató anyag bemutatása az MTA Könyvtára Informatikai Főosztályának tevékenységéről, szolgáltatásairól. 27. Magyar Szinképelemző Vándorgyűlés. Szombathely, 1984. jun. 4-7.

Rozsondai Béláné

Übersicht der ungarischen Einbandgeschichte.

= De libris compactis miscellanea. Ed. G. Colin. Bruxelles, 1984.

Bibl. Wittcockiana. 414-437.p.

Schubert András

Prompt Nuclear Analysis literature:

A Cumulative Advantage Approach.

/Társszerző: Glänzel Wolfgang./

= Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Articles, 82/1. 1984. 215-218.p.

A Dynamic Look at a Class of Skew Distributions.

A Model with Scientmetric Applications.

/Társszerző: Glänzel Wolfgang./

= Scientometrics, 6. 1984. 149-167.p.

Characterization by Truncated Moments and Its Application to Pearson-Type Distribution.

/Társszerzők: Glänzel Wolfgang, Telcs András/.

= Z. Wahrscheinlichkeitstheorie verw. Gebiete, 66. 1984. 173-183.p.

Kutatócsoportok publikációs tevékenységének összehasonlító értékelése hivatkozás- és idézetelemzés segítségével.

/Társszerző: Zsindely Sándor./

A tudományos kutatás minősége. Bp. 1984. MTA. 61-67.p.

Tudományometriai mutatószámok a CHINOIN Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára RT 1978-1980. évi tudományos publikációs tevékenységének összehasonlító értékeléséhez.

/Társszerző: Náray-Szabó Gábor./

A tudományos kutatás minősége Bp. 1984. MTA. 69-79.p.

Quantitative Analysis of a visible tip of the peer review iceberg: Book reviews in Chemistry.

/Társszerzők: Zsindely Sándor, Telcs András, Braun Tibor./

= Scientometrics, 6. 1984. 433-443.p.

Goodness of Fit Test for the Tail of Distributions.

/Előadás/.

/Társszerzők: Telcs András, Glänzel Wolfgang./

Bolyai Colloquium on Goodness of Fit. Debrecen, 1984. jun. 25-28.

In: Tomov, D. Dimitrova, L. /Eds./

Proc. 2nd Natl. Conf. /With International participation/ on Scientometrics and Linguistics of the Scientific Text.

"Quality of Scientific Research and Scientific Publications."

/Társszerző: Glänzel Wolfgang./

Várna, Bulgária, Október 27, 1984. 52-58.p.

Frequency distribution of scientific productivity - Lotka and beyond. /Előadás./

University of Iraklion, Kreta, Greece. 1984. szeptember 7.

Sebestyén György

A társadalomtudományi tájékoztatásban használt információkereső nyelvek sajátos problémái. Előadásorozat és konzultációk a hanoi-i Társadalomtudományi Információs Intézetben. Hanoi, 1984. jan. 2-17.

Nemzetközi fogalmi tájékoztatás a társadalomtudományokban: az INTERCONCEPT rendszer tervezete.

= Kutatás-Fejlesztés, 1984.1. 5-25.p.

A többnyelvű integrált tezauszok megvalósításának kilátásai a társadalomtudományokban.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984.8. 285-297.p.

Törekvések a magyar társadalomtudományi információs és dokumentációs hálózat kialakítására.

= Könyvtári Figyelő, 1984.4. 372-378.p.

Nemzetközi együttműködés és a magyarországi társadalomtudományi információ. /Társszerző: Rózsa György/.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984.11. 440-452.p.

A PRECIS szerepjelölői alkalmazásának lehetőségei a kulturához kötött szavak jelentésének lefordításánál a többnyelvű társadalomtudományi információs rendszerekben. Hozzászólás a IV. athéni ECSSID konferencia 2. szekciójában, 1984. nov. 22.

Knight, G.N.: Indexing, the art of. A guide to the indexing of books and periodicals. London, 1979. /Könyvismertetés/.

= Könyvtári Figyelő, 1984.6. 656-658.p.

Somlai György

Preliminary investigation of a Tibetan Medical Chart.

= Tibetan and Buddhist Studies. 2. köt. Bp. 1984. 308-318.p.

An ontologic interpretation of KRŠNACARYA's songs. Előadás, Bicentenary Csoma de Kőrös Symposium, Visegrád, 1984, szeptember.

Telcs András

Characterization by Truncated Moments and Its Application to Pearson-Type Distribution

/Társszerzők: Schubert András, Glänzel Wolfgang./

= Z. Wahrscheinlichkeitstheorie verw. Gebiete, 66. 1984. 173-183.p.

Quantitative Analysis of a visible tip of the peer review iceberg: Book reviews in Chemistry.

/Társszerzők: Schubert András, Zsindely Sándor, Braun Tibor/.
= Scientometrics, 6. 1984, 433-443.p.

Goodness of Fit for the Tail of Distributions.

/Előadás./

/Társszerzők: Glänzel Wolfgang, Schubert András./

Bolyai Colloquium on Goodness of Fit. Debrecen, 1984. Jun. 25-28.

Telegdy-Kováts Magda

Poszter és tájékoztató anyag bemutatása a MTA Könyvtára Informatikai Főosztályának tevékenységéről, szolgáltatásairól.

Symposium on the Structure of Liquids and Solutions.

Veszprém, 1984. aug. 27-30.

Tőkés László

A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet /ISO/ mikrofilmtechnikai szabványosító tevékenysége.

= Kép és Hangtechnika, 1984. június. 87-94.p.

Élő néprajz a szőlőhegyen.

= Új Tükör, 1984.2. 10-11.p.

Vargyas Péter

Hettita kereskedők Ugaritban. Előadás. Ókortudományi Társaság, 1984. márc.

U.a. XXXIe Rencontre Assyriologique Internationale, Leningrád, 1984. jul.

Vitályos László

Ady Endre összes prózai művei. XI. köt.

= Irodalomtörténet, 1984. 1. 155-169.p.

Wojtilla Gyula

Az erőszak ellen. /Gandhi/.

= Ifjukkommunista, 1984.1. 35-38.p.

A humán tudományok helyzete a mai Indiában.

= Magyar Tudomány, 1984.3. 248-251.p.

A 200 éves Bengáli Ázsiai Társaság, Kőrösi Csoma Sándor és a Magyar Tudományos Akadémia.

= Magyar Tudomány, 1984.4. 316-320.p.

Notes on Popular Saivism and Tantra in Eleventh Century Kashmir.

/A Study on Ksemendra's Samayamatra/.

= Tibetan and Buddhist Studies Commemorating the 200th Anniversary of the Birth of Alexander Csoma de Kőrös. Ed. by Louis Ligeti.

Bp. 1984. 381-389.p.

Forgotten Sanskrit Texts Bearing on the Sanskrit Terminology of Agriculture. An Assessment. Előadás, Zentralinstitut für Alte Geschichte u. Archäologie, Fachbereich Alte Orient. Berlin, 1984. május 10.

Hinduizmus ma és holnap. Előadás. Belvárosi Ifjúsági Ház, 1984. november 15.

Zsindely Sándor

Kutatócsoportok publikációs tevékenységének összehasonlító értékelése hivatkozás- és idézetelemzés segítségével.

/Társszerző: Schubert András/.

A tudományos kutatás minősége Bp. 1984. MTAK.61-67. p.

Quantitative Analysis of a visible tip of the peer review iceberg: Book reviews in Chemistry.

/Társszerzők: Schubert András, Telcs András, Braun Tibor/

= Scientometrics, 6. 1984. 433-443.p.

14. A KÖNYVTÁRRÓL 1984-BEN MEGJELENT CIKKEK, KIADVÁNYISMERTETÉSEK

Fráter Jánosné: Az Akadémiai Könyvtár iratai 1831-1949. Bp. 1984. MTAK.
265 p.

Making use of interdisciplinary information: the Hungarian Academy of
Sciences.

= The use of information in a changing world. Ed. by A. Van Der Laan and
A.A. Winters. 1984. FID. 171-174.p.

Rózsa György - Braun Tibor: Modernizacija naucsnoj informacii v Venger-
szkoj Akademii Nauk.

= Problemü bibliotecsnojo i informacionno-bibliograficseszkojo obesz-
pecsenija naucsno-iszszledovatel'szkih rabot akademij nauk szocialisz-
ticseszkih sztran. Materialü mezsdunarodnogo szimpoziuma direktorov bib-
liotek akademij nauk szocialiszticseszkih sztran. Moszkva, 12-16 oktjabrja
1981 goda. Moszkva, 1982. ANSzSzSzR. 90-100.p.

Palugyai István: Mit ér a tudományos munka, ha magyar. Adatbank az Aka-
démian. Létkérdés a szakirodalom ismerete.

= Magyar Hírlap, 1984. aug. 4. 9.p.

A provincializmus mindenütt ártalmas, de a tudományt egyenesen megöli.

Várkonyi Anna beszélgetése Schubert Andrással.

= Heti Világgazdaság, 1984. jul. 28. 62-63.p.

Rózsa György-Sebestyén György: Nemzetközi együttműködés és a magyarorszá-
gi társadalomtudományi információ.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1984. 11. 440-452.p.

Halász Julia: Akadémiai Könyvtár: Keleti Gyűjtemény.

= Esti Hírlap, 1984. máj. 2. 3.p.

A statisztikai adatokat évente szolgáltató 122 szakkönyvtár 1983. évi
fontosabb adatai. Akadémiai Könyvtári Hálózat.

= Könyvtáros, 1984. 9. 518.p.

Kiadványismertetések:

Rózsa György: A Magyar Tudományos Akadémia palotája. Bp. 1982. MTAK.
31 p. 48 t.

Ism.: H. Takács Marianna = Magyar Tudomány, 1984.5. 415-416.p.

Rózsa György: The palace of the Hungarian Academy of Sciences. Bp. 1984.
MTAK. 39 p. 50 t.

Ism.: Gazette des Beaux-Arts, 1984. déc.- Chronique des Arts, 11.p.

Bükyné Horváth Mária: A periodikumok használatának átalakulása az Akadé-
miai Könyvtárban. /1966, 1973, 1980/. Bp. 1983. MTAK. 242 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 13/88./

Ism.: Bene Sándorné = Műszaki Egyetemi Könyvtáros, 1984.1. 40-48.p.

Mosoniné Fried Judit = Vezetéstudomány, 1984.7. 47-49.p.

Könyvtáros, 1984.4. 246.p.

Uj Könyvek, 1984. 16.sz.

Fráter Jánosné: Az Akadémiai Könyvtár iratai 1831-1949. Bp. 1984. MTAK.
265 p.

/MTA Könyvtár Kézirattárának Katalógusai. 15./

Ism.: Könyvtáros, 1984.8. 503.p.

Uj Könyvek, 1984.18.sz.

Rolla Margit: Kaffka Margit. 2. köt. Ut a révig ... Bp. 1983. MTAK.217 p.
/MTA Könyvtárának Közleményei. 12/87./

Ism.: Homolay Károly = Katolikus Szó, 1984.ápr.22.

Magyar Nemzet, 1984. jul. 24.

Varró Ilona = Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, 1984.1. 83-85.p.

Ecsedi Báthory István meditációi. Sajtó alá rend. Erdei Klára és Keveházi
Katalin. Bp. 1984. JATE-MTAK. 312 p.

Ism.: F. Csanak Dóra = Theológiai Szemle, 1984.4.240-242.p.

Uj Könyvek, 1984. 16.sz.

Emlékek Kőrösi Csoma Sándorról. Levelek, okiratok, emlékezések.
 Közzéteszi Terjék József. Bp. 1984. Kőrösi Csoma Társ.- MTAK. 258 p.
 Ism.: Uj Könyvek, 1984. 20.sz.

Utalások a Könyvtár állományára, tevékenységére:

Bajomi Lázár Endre: A jövőhöz emelt szó. Értekezés August de Gérandóról.
 = Magyar Nemzet, 1984. dec. 28. 8.p.

Király László: Két Bocatius-mű a genfi Egyetemi Könyvtárban.
 = Magyar Könyvszemle, 1983. 4. 397-404.p.

Borsa Gedeon: Albert Grawer munkája két kiadásának problémája.
 = Magyar Könyvszemle, 1983. 4. 409-414.p.

Réz Pál: Kosztolányi-mozaik.
 = Kortárs, 1984.9. 1459-1471.p.

Szilágyi Sándor: Bibó István.
 =Kritika, 1984.9. 12-25.p.

V. Bálint Éva: Egy erdélyi fi. /Kőrösi Csoma Sándor/.
 = Magyar Hirlap, Képes melléklet, 1984. márc. 31.

Az évforduló szenzációja. A Csoma-életmű négy kötetben.
 = Magyar Nemzet, 1984. ápr. 7.

Szilágyi Ferenc: A Csoma-emlékszobrok történetéhez.
 = Magyar Nemzet, 1984. ápr.4. 13.p.

Lengyel Béla: Schopenhauer Kőrösi Csoma Sándorról.
 = Népszabadság, 1984. márc. 14.

Kovács Sándor Iván: Professzor időzavarban. Emlékezés Négyesy Lászlóra.
 = Uj Tükör, 1984. jan. 29. 20.p.

Szathmári István: Arany János és a magyar nyelvtudomány.

= Forrás, 1984.1. 58-67.p.

Somlyófi Tóth Tibor: Ármány és merény Kossuth ellen.

= Kortárs, 1984. 3. 433-440.p.

Gyurác Ferenc: Otthonosság és bujdosás. Veres Péter és az ötvenes évek.

= Kortárs, 1984. 3. 465-470.p.

Lukács Teréz: A Magyar Tudományos Akadémia. /Könyvtári dokumentumok fotóival./

= Családi Lap, 1984. máj.

Babucs Éva: Tanulmányait az Akadémiai Könyvtár őrzi. Az olajipar doktora. /Freund Mihály akadémikus/.

= Esti Hírlap, 1984. ápr. 29. 2.p.

Rózsa György: Informatika. Mi szorit? /Utalás az ITKF-re/.

= Figyelő, 1984. 22. 8-9.p.

Beöthy Ottó: Vandrák András.

= Világosság, 1984.12. 752-760.p.

Robotos Imre: Akkor a hársak épp szerettek ...

= Magyar Nemzet, 1984. máj. 31. 6. p.

Papp Géza: Pontositás ürügyén. A Psalmus Hungaricus szövegének kérdéséhez.

= Magyar Zene, 1984. 4. 389-398.p.

IV. A POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI SZERVEK MUNKÁJA

MSZMP

Az MTA Könyvtára MSZMP alapszervezete, eleget téve kitűzött feladatainak, az 1984 során végzett munka középpontjába az MSZMP XIII. kongresszusára való felkészülést állította. 1984 során zajlott le a Könyvtárban a harmincöt év alatti ifjú munkatársak helyzetének felmérése, melyet az alapszervezet vezetősége készítetett elő és a munkát végző Ifjúsági Munkabizottság tagjai is főként párttagok voltak.

A novemberi cikluszáró beszámoló-taggyűlés részletesen elemezte nemcsak az év során, hanem az elmúlt öt esztendőben végzett munkát, levonva annak tapasztalatait, meghatározva a további esztendők tevékenységének irányát is.

A párttitkár vagy a vezetőség egy tagja rendszeresen részt vett az igazgatósági értekezleteken, a párttagság rendszeres tájékoztatót kapott a Könyvtár aktuális feladatairól, kiemelt helyen kezelve a könyvtárépitést és annak előkészületeit.

Az MTA Központi Hivatal pártvezetőségével, a Könyvtár állami vezetésével, a Szakszervezeti Bizottsággal és a KISZ-szel sikerült tovább vinni az immár hagyományos jó kapcsolatot.

A pártvezetőség fontos feladatának tekintette és tekinti a jövőben is saját pártfeladatainak elvégzésén túlmenően az állami vezetés munkájának támogatását.

Szakszervezet

A Szakszervezeti Bizottság az elmúlt évekhez hasonlóan feladatának tekintette a dolgozók élet- és munkakörülményeinek védelmét. Az utóbbit illetően azonban az ismert körülmények miatt /épitkezés, bérház kiürítés, költözködés stb./ időközben olyan problémák vetődtek fel, amelyeket nem sikerült minden esetben azonnal megnyugtatóan megoldani, és így átmeneti nehézségek adódtak.

Az SZB igyekezett támogatni a Könyvtárban folyó munkát. Ennek érdekében képviselője hetenként részt vett az igazgatósági értekezleteken és a havonta tartott osztályvezetői értekezleteken.

A Könyvtár vezetőségével, a Pártszervezettel és a KISZ szervezettel megőrizte hagyományosan jó kapcsolatát.

A Szakszervezeti Bizottság saját jogkörébe tartozó feladatainak ebben az évben is igyekezett eleget tenni. Az üdültetés terén a helyzet nem változott lényegesen, a több gyermekes családok iskolai vakációban történő üdültetését most sem tudtuk teljesen megoldani.

Ez év őszén a Szlovák Tudományos Akadémia Könyvtárával közösen 3 napos csereutazást szerveztünk.

A szokásos rendezvények közül ismét sor került a Téli ünnepségre, a gyermeknapi és nőnapi megemlékezésre és folytattuk az utibeszámolóval egybekötött összejöveteleket.

KISZ szervezet

Az 1984-es mozgalmi év új vezetőségválasztása során nemcsak hagyományosan vezetőségi, de titkári tisztségbe is könyvtári dolgozó került.

Az Ifjúsági Parlamentek jegyében zajlott időszakban érezhetően erősödött az állami és más társadalmi szervezetekkel a kapcsolat mind a tartalmi, mind a szervezési feladatok megoldásában. A könyvtár 35 éves aluli dolgozóiról reprezentatív felmérés készült, ennek végzésében, megvitatásában, az intézkedési terv kidolgozásában a KISZ tagok is kivették részüket. Ezzel is magyarázható, hogy /a taggyűléseken/ előtérbe került a KISZ érdekvédelmi szerepének érvényesítése, legyen az személyes probléma vagy többeket érintő lakás és bérfelújítási kérdés. Bizonyos mértékű javulás mutatkozott e téren egyrészt az MTA Lakásügyi Bizottsága meghirdetett akciói, másrészt a differenciált béremelés révén.

Ez évben is hozzájárult a KISZ az állami ünnepségek, fáklyás békefelvonulások, gyermeknap sikeres lebonyolításához.

Rendszeres klubnapokon kívül filmklubot is szervez és működtet a KISZ.

A szervezet minden eszközével támogatja tagjainak szakmai képzésre, nyelvtanulásra irányuló törekvéseit, segítséget nyújt munkahelyi problémáik megoldásában.

A jövőben is folytatódó program, hogy a munkahelyi és társadalmi szervezetek nyújtotta érdekvédelmi fórumokon a jogok és kötelességek harmonikusabb egyeztetésével kívánja szervezeti jellegét és a hivatali munkát erősíteni.

V. ÁTTEKINTÉS ÉS ÉRTÉKELÉS AZ 1984. ÉVI TEVÉKENYSÉGRŐL ÉS AZ 1985. ÉVI
PROGRAM

Az 1984. év úgy kerülhet be az intézmény annaleseibe, mint a könyvtár-rekonstrukció előkészítésének meghatározó esztendeje. A Könyvtár egész évi tevékenységén érződött a rekonstrukció munkálataival összefüggő belső átcsoportosítások, költöztetések, részlegek és személyek mozgása. Mindez azonban csak a belső tevékenységben érződött, de - a Könyvtár munkatársainak köszönhetően - a szolgáltatások színvonalán, tehát kifelé ez a zaklatottság észrevétlen maradt. A kutatók, olvasók, előfizetők ellátása a szokott rendben folyt, mindössze az állomány törökbálinti pótraktárából történő kiszolgálása lassította le némileg a kéréstől a kiszolgálásig terjedő időt. Az olvasók ezt a kis időeltolódást megértéssel fogadták. A könyvtárhasználatot változatlanul a nagyfoku intenzitás jellemzi. A statisztikákból kiolvashatóan kedvező a beiratkozott olvasók - használati alkalmak - és a használt dokumentumok volumene közötti összefüggés. Országos összehasonlításban is magas az egy olvasóra jutó dokumentumok aránya. Ha ehhez még hozzászámítjuk, hogy az intézmény tudományos kutatási és szakirodalmi információs tevékenységének (könyvtári sorozatok és folyóiratok, számítógépes szakirodalmi feldolgozás) volumene és színvonala nem csökkent - külső megítélés szerint sem - akkor úgy tekinthető, hogy a Könyvtár 1984-ben - minden nehézség ellenére - eredményes évet zárt.

A nehézségek elsősorban a bevezetőben említett rekonstrukciós előkészítő munkálatokhoz kapcsolódtak. Ebben az évben kellett ugyanis a jelenlegi elhelyezés keretén belül úgy átcsoportosítani több osztály és csoport helyiségeit, hogy 1984 negyedik negyedévben az Arany János utcai bérházban felvonult Középutépitő Vállalat a munkát megkezdhesse. Ez a belső átrendezés egyaránt érintette a Könyvtár Akadémia-utcai és Dunaparti frontját, továbbá a bérházban elhelyezett részlegeket. A minden ilyenfajta mozgást elkerülhetetlenül kísérő kisebb nyugtalanságtól és surlódástól eltekintve, gyorsan és zökkenőmentesen bonyolódott le az átrendezés. A költözködés során a Xerox Szolgálat már a végleges helyére került. Folyamatban van a Könyvkötészet végleges külső elhelyezése.

Az év végére felszabadítandó lakások számát sikerült kettőre csökkenteni, ami azt jelenti, hogy az épületet nem tudjuk teljes egészében átadni a kivitelezőnek, s ez kényes és technikailag nehéz helyzetet teremtett. Ennek megoldása áthúzódik 1985-re.

Ugyancsak az 1984. évi anyagi - műszaki fejleményekhez tartoznak a fokozott állományvédelem érdekében végrehajtott intézkedések /pl. Keleti Gyűjtemény/, továbbá az anyagi - műszaki fejlesztést szolgálta az MTA - Soros Foundation keretében folyt akció, melyben a Könyvtár - mint hálózati központ - közreműködött az intézeti könyvtárak jelentős mérvű megerősítésében gyorsmásoló gépekkel. Ez az akció 1985-ben is folytatódik.

Az 1985. évi programot illetően első számú feladat marad a rekonstrukció folytatása /a bérház teljes kiürítése és a végleges költségvetés jóváhagyása az MTA vezetősége részéről/, a beruházás jellegű rendelkezések megindítása, ugymint vasraktár 850 ezer kötet részére, az új épület butorzata és egyéb felszerelése. E fő feladat mellett és ezzel összefüggésben megindul a könyvtárgépesítés előkészítése is. Az erre való felkészülés széleskörű szakmai munkát igényel, amire azután a számítógépes feldolgozás épülhet. Ez az előkészítő munka jelentős szemléleti változást kíván meg.

Az olvasóforgalom és általában a könyvtárhasználat tekintetében az eddiggi színvonal megtartására lehet reálisan törekedni, jóllehet a másik két történeti nagykönyvtár /a Nemzeti Könyvtár és az Egyetemi Könyvtár/ költözködése, ill. átépítése időbeli egybeesése folytán valószínűleg nagyobb teher hárul az Akadémiai Könyvtárra, melynek - mint a fentiekben szó volt róla - éppen elég nehézséget okoz saját rekonstrukciója.

Megemlítendő, hogy 1985-ben mind a központi könyvtár, mind az intézeti könyvtárak pénzügyileg újfajta nehézségekkel kerülnek szembe a devizás könyv- és folyóiratbeszerzésekben. Míg eddig a devizafedezet jelentett problémát, most már a forint-költségvetés elégtelenségével kell számolni a hazai áremelkedések miatt. Ez különösen az Akadémiai Könyvtár nemzetközi kiadványcseréjét veszélyezteti.

1985-ben a Könyvtár két nemzetközi rendezvény szervezője. Májusban Budapesten tartja 10. ülészakát a MISZON /szocialista tudományos akadémiák

társadalomtudományi információs rendszere/ és ezt követően rendezzük meg a MISZON tudományos konferenciát, majd decemberben magyar-francia bibliológiai kollokviumot a Művelődési Minisztérium égisze alatt.

Legvégül, de nem utolsó sorban: 5 - 6 munkatársunk készül kandidátusi disszertációja megvédésére, illetve egyetemi doktori fokozat elnyerésére. Az MTA ifjúsági pályázaton díjat nyert Telcs András és Vasvári Lilián munkája az MTA Könyvtára által létrehozott és működtetett számítógépes természettudományos központi publikációs adatbankkal kapcsolatos témában.

1984-ben a Könyvtár több munkatársa részesült kitüntetésben: Szabó Ervin Emlékérem Vekardi László; Munka Érdemrend Ezüst fokozata Braun Tibor, Büky Béláné, Vitályos László; Kiváló Munkáért /MM/ Orbán Lászlóné, Zsiga Katalin; Szocialista Kulturáért Bertalan Györgyné, Klein Ágnes, Pétervári Lászlóné, Ritoók Zsigmondné, Murányi Lajos; Kiváló Munkáért /MTA/ Nedeczky Ferencné, Tarosai Mihályné.

Rozsondai Marianne nívódíjat kapott a Corvina Kiadónál megjelent A könyvkötés művészete c. könyvéért, Ritoók Zsigmondnét pedig az Őkörtudományi Társaság Marót-díjban részesítette.

Somlai György a Kőrösi Csoma bicentenáriumért kifejtett tevékenységéért Kiváló Munkáért kitüntetést kapott.

Munkatársaink tudományos fejlődése továbbra is legfontosabb feladataink közé tartozik.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AIB	- Association Internationale de Bibliologie
ASCA	- Automatic Subject Citation Alert
BTA	- Bolgár Tudományos Akadémia
CDSH	- Centre de Documentation Sciences Humaines
CIDSS	- Comité International pour l'Information et la Documentation des Sciences Sociales
CNRS	- Centre National de la Recherche Scientifique
CsTA	- Csehszlovák Tudományos Akadémia
CsTA KK-TIK	- Csehszlovák Tudományos Akadémia Központi Könyvtára - Tudományos Információs Központja
ECSSID	- European Cooperation in Social Science Information and Documentation
FDI	- International Federation of Documentation
IAOL	- International Association of Orientalist Librarians
INION	- Insztitút Naucsnój Informacii po Obcsesestvennum Naukam
ISI	- Institute for Scientific Information
ISSN	- International Standard Serial Number
ITKF	- Informatikai és Tudományelemzési Kutatási Főosztály
KEO	- Könyvelosztó
KFKK	- Külföldi Folyóiratok Központi Katalógusa
KKA	- Központi Kutatási Alap
KKKI	- Központi Kémiai Kutató Intézet

KMK	- Könyvtártudományi és Módszertani Központ
KNSZ	- Kijelölt Nemzeti Szerv
MISZON	- Mezőnarođnaja Informacionnaja Szisztema po Obscsesztvennüm Naukam
MISZON AIR	- MISZON Automatizált Információs Rendszer
MKE	- Magyar Könyvtárosok Egyesülete
MKÖM	- Mikszáth Kálmán Összes Művei
MM	- Művelődési Minisztérium
NIMIK	- Nemzetközi Tudományos-Műszaki Információs Központ
NIMIR	- Nemzetközi Tudományos-Műszaki Információs Rendszer
OKT	- Országos Könyvtárügyi Tanács
OMIKK	- Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár
OSZK	- Országos Széchényi Könyvtár
PKHI	- Posta Központi Hirlap Iroda
RZS	- Referativnűj Zsurnál
SCI	- Science Citation Index
SDI	- Selective Dissemination of Information
SSCI	- Social Science Citation Index
SZBK	- Szegedi Biológiai Központ
SZUTA	- Szovjetunió Tudományos Akadémiája
SZTAKI	- Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet
TIM	- Társadalomtudományi Információs Munkacsoport

TPB	- Tudománypolitikai Bizottság
UNDP	- United Nations Development Programme
UNESCO	- United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
VEIKI	- Villamosenergiaipari Kutató Intézet
WG	- Working Group
MSZH	- Magyar Szabványügyi Hivatal

Felelős kiadó: az MTA Könyvtárának főigazgatója

Alak: B/5

Megjelenés: 1985 - Példányszám: 120

Készült az MTA Könyvtára házi sokszorosító részlegében

